

Īsziņas

Pūtēju orķestru konkursā - pirmā vieta!

Latvijas pūtēju orķestru konkursā sacentās 25 labākie pūtēju orķestri no visas valsts. Orķestru sniegumu vērtēja starptautiska žūrija, kuras sastāvā bija Guntis Kumačevs, Andris Vecumnieks, Timo Kotilainens no Somijas, Daiņus Pavilonis no Lietuvas un Andreja Šolara no Slovēnijas. Kolektīvi sacentās trīs grūtības pakāpēs - piektajā, ceturtajā un trešajā. Ceturtajā grupā pirmo vietu ieguva Balvu Kultūras un atpūtas centra pūtēju orķestris "Balvi" ar diriģentu Egonu Salmani un Madonas pūtēju orķestris, kuru diriģē Andrejs Cepītis. A.Vecumnieks norādīja, ka ikviens orķestris, kurš jebkurā Latvijas novadā eksistē, ir kā kultūras zīme un latviešu identitātes izpausme.

Tuvojas Ceļotāju dienas

16.-17.jūnijā startu dos pirmajām Ceļotāju dienām, kas tiek organizētas Lubāna ezera apkārtnē. Pasākuma galvenais uzsvārs ir popularizēt Lubāna ezeru un tā apkārtni kā lielisku galamērķi, kas piemērots aktīvās atpūtas, dabas, kultūras un lauku tūrisma cienītājiem, kā arī veidot padziļinātāku sabiedrības izpratni par dabas teritoriju "Lubāna mitrājs" - tā dabas vērtībām un nozīmi.

Balvos bibliotēka nestrādās

6.jūnijā Balvu Centrālā bibliotēka būs slēgta, jo speciālisti dosies uz reģiona bibliotekāru izbraukuma sēdi.

Sacentīsies volejbolisti

5.jūnijā plkst. 18.00 Balvu novada čempionātā pludmales volejbolā 2018 sacentīsies 4 grupas: meistarklase, sievietes, tautas un veterānu.

Lauku labumu tirdziņš Balvos

9.jūnijā plkst. 9.00 ikviens interesents aicināts uz tradicionālo lauku labumu tirdziņu Balvos (laukumā pie Balvu Kultūras un atpūtas centra).

Vienlaikus lūdzas un dzied himnu

"Gaisma ir nākusi pasaulē". Baznīcu nakti Balvos atklāja novada jauktais koris "Mirkliis".

Edgars Gabranovs

Sestdien visā Latvijā 170 dievnamos izskanēja kopīga Tēvreizes lūgšana un valsts himnas dziedāšana. Balvu Romas katoļu draudzes prāvests Mārtiņš Klušs atgādināja, ka pērn Baznīcu nakts pasākumos cilvēkus mudināja atklāt baznīcu no jauna: "Šogad uzsvārs likts uz to, ka baznīca ir arī kultūras vērtību nesēja."

Balvos Baznīcu nakti "Gaisma ir nākusi pasaulē" atklāja Balvu novada jauktais koris "Mirkliis". Balvu Sakrālā kultūras centra vadītāja un kora dziedātāja Aija Putniņa taujāta, uz ko, viņasprāt, mudina Baznīcu nakts pasākumi, pieļāva, ka ir daļa cilvēku, kuriem ir bailes, neizpratne vai neziņa, kā uzvesties baznīcā: "Baznīcu naktī, tāpat kā citās dienās, var ienākt jebkurš un apskatīties, pārliecināties, ka nekā nesaprotama un mistiska nav. Jā, ir kaut kādi rituāli, kas ir pieņemti, kā kristīgā tauta lūdzas, kā svin Svēto Misi utt. Tas, manuprāt, ir pirmais solis cilvēkiem pārvarēt kaut kādas neredzamās barjeras.

Cilvēkiem ir iespēja apskatīt gan baznīcas, gan ikonas, gan altārus, un, šķiet, Latvijas iedzīvotāji kļūst atvērtāki. Iespējams, tas izskaidrojams ar to, ka Balvu Sakrālajā kultūras centrā piedāvājam dažādas aktivitātes, piemēram, atklāti Alfas kursi, organizēta Marijas skola, notiek rekolekcijas."

Pavisam nesen pie katoļu baznīcas atklāja Antona Rimoviča skvēru. Balvenieši un pilsētas viesi priecājas, ka novada centrs kļūst vēl sakoptāks. A.Putniņa spriežot, kur katoļu draudze rod spēku jaukām pārmaiņām, atzina, ka acimredzot tas ir Dieva prāts un griba: "Mēs esam vienkārši instrumenti, kas paklausām un darām. Jā, mums pašiem ir prieks. Jā, mēs nereti paši brīnāmies, ka izdevies izdarīt neizdarāmo. Īpaši lielas bažas bija pirms 4.maija..., bet viss izdevās!"

Baznīcu nakts pasākumu pie Balvu baznīcas ar nepacietību gaidīja Liene Vanaga ar piecgadīgo dēliņu Robertu. Balveniete, kura dzimusi un augusi Liepājas pusē Aizputē, atklāja, ka ir luterāne. "Jauki, ka ir iespēja apmeklēt Baznīcu nakts pasākumus, jo tā ir iespēja paraudzīties uz lietām un vietām no cita skatu punkta. Mēs visi esam kristieši," uzsvēra Liene.

Foto - E.Gabranovs

Nākamajā adugunī

● Svētā Mise ar latgaliešu tradicionālajiem dziedājumiem
Medņevieši Kolkā

● Vai pierobežā pieļaujams mazāks skaits skolēnu vidusskolā?
Saeimas deputāti Baltinavā

Dzērveņu purvā.

7.lpp.

Redaktore visu redz un saliek kopā.

5.lpp.

Līdz LATVIJAS simtgadei
165 dienas!

Vārds žurnālistam

Zinaida Logina

Aizvadītajā nedēļā kopā ar Medņevas etnogrāfisko ansambli devos uz Kolkū, kur viņi Baznīcu naktī latgaliski dziedāja Svētajā Misē. Turpceļā un naktī atceļā sešas stundas pagāja nemanot, jo sievas, Alfrēdam piespēlējot uz divām garmoškām, izdziedāja teju visu garīgo un laicīgo repertuāru. Latgaliešu līvu zemē sagaidīja ne tikai ar zivīm, sklandu raušiem un citiem gardumiem, bet arī sirds siltu mīlestību. Mazā baznīciņa - koka guļbūve, kas celta 1935.gadā Liepājas rajona Sakas pagastā, pārvesta un mājvietu atradusi uz privātas zemes, bija bērzu mejām rotāta. Medņevas puīši piekalpoja priesterim, sievas dziedāja jo skanīgi. Vēlāk sekoja dziļi izglītojoša diskusija par tēmu "Tautiskais un kristīgais: konkurējošs vai papildinošs", bet vēl pēc tam - Vasarsvētku atsvētes zaļumballe ar latgaliešu un lībiešu dziesmām un dančiem. Pārsteidza priesteris, Latvijas Universitātes Teoloģijas fakultātes docents Andris Priede, kurš vadīja Baznīcu nakts pasākumu Kolkā. Vispirms ar neparastu sprediķi, tad dziļām diskusijām, vēlāk paša līdzdalību basām kājām dejās baznīcas dārzā. Kad noslēgumā bija aizdegta svečīte, noskaitītas lūgšanas un visi dziedāja Latvijas himnu, nejausi pametu acis uz priesteri un redzēju, ka viņš pie altāra stāvēja... basām kājām. Nezinu, vai tā ir slikti, vai labi, bet domāju, ka priesteris visā procesā bija tik dziļi iekšā, ka ārējais šķita nebūtisks. Varbūt arī mums laicīgajā dzīvē vairāk vajadzētu novērtēt nevis ārējo, bet dvēselisko? Jo arī šis priesteris ir atzinis, ka "visšķaistākais laiks ir tieši tas, ko Dievs mums ir dāvējis un kurā dzīvojam mēs. Saprotams, saglabājot un tālāk kopjot no senčiem pārmantotās garīgās vērtības".

Latvijā

Slepkavība satricina sabiedrību. 30.maijā notikusi maksātnespējas administratora Mārtiņa Bunkus slepkavība ir satricinājusi lielu daļu sabiedrības, taču vislielāko rezonansi tā neapšaubāmi radījusi juristu aprindās. Izmeklēšanai vēl priekšā pārdošanās slepkavības atšķetināšana, tomēr skaidrs, ka neatkarīgi no traģēdijas iemesla, tās cēloņi – maksātnespējas procesu prakse Latvijā – prasis savu risinājumu.

Sausuma sekas. Sausuma dēļ vasarāju ražas zudumi šogad vietām Latvijā var sasniegt 80-90%,- uzskata biedrības "Zemnieku saeima" priekšsēdētājs Juris Lazdiņš. Viņš prognozē, ka ziemāju raža šogad sausuma dēļ varētu samazināties par 20-30%, bet vasarājiem atsevišķās vietās ražas zudumi varētu sasniegt 80-90%.

Maina partiju. "Vienotības" Eiropas Parlamenta deputāts Artis Pabriks nolēmis aiziet no partijas, lai pievienotos apvienībai "Attīstībai/Par!". Viņš atzinis, ka "lēmums nav bijis viegls, taču tam nevajadzētu būt pārspeļumam ne "Vienotības" oficiālajiem, ne neoficiālajiem vadītājiem". Pabriks skaidro, ka nu jau pāris gadus visos iespējamajos formātos un forumos ir runājis par plašu patriotisko un eiropieško partiju koalīciju 13.Saeimas vēlēšanām, lai nākamajā parlamentā būtu pārstāvēti jauni un pieredzējuši politiķi, kurus vieno eiropieiskas vērtības, modernas un taisnīgas Latvijas vīzija.

Rīgā kronēta skaistākā 'misī' pasaulē. 2.jūnijā notika skaistumkonkursa "Mrs. Top of the World 2018" fināls, kurā uzvaras laurus plūca dalībniece no Krievijas. Par skaistumkonkursa fināla norises vietu tika izraudzīts naktsklubs "Studio 69". Pasākumu vadīja atraktīvais Roberto Meloni. Latviju konkursā pārstāvēja "Mrs. Latvia 2018" titula ieguvēja Sigita Cīrule.

Vāc parakstus. Sabiedrības iniciatīvu portālā "Manabals.lv" sāka parakstu vākšanu par teritoriālās reformas veikšanu, izveidojot desmit spēcīgus novadus. Iniciatīvā piedāvāts likvidēt esošos 110 novadus, to teritorijas pievienojot jaunveidojamajiem novadiem, tādējādi izveidojot desmit spēcīgus novadus - Ventpils, Kuldīgas, Liepājas, Jelgavas, Rīgas, Valmieras, Gulbenes, Rēzeknes, Daugavpils un Jēkabpils.

(Ziņas no portāliem www.delfi.lv, www.tvnet.lv)

Popularizē Latgali Polijas iedzīvotāju vidū

Piedāvā latviešu ēdienus un pārtikas produktus

Ingrīda Zinkovska

Apmierināti ar gūto pieredzi un lietderīgi pavadīto laiku mājās atgriezušies Ziemeļlatgales uzņēmēji un Latgales tūrisma nozares pārstāvji, kas 26.maijā kopīgā stendā ar Latvijas vēstniecību Polijā piedalījās Varšavas pilsētas Saska Kempa rajona ielas svētkos. Ar savu produkciju un ēdieniem ielas svētkos bija pārstāvēta arī Viļakas novada Šķilbēnu pagasta zemnieku saimniecība "Kotiņi".

Saska Kempa ielas svētki Varšavā notiek jau vairāk nekā desmit gadus un ir plaši apmeklēti un iecienīti gan iedzīvotāju, gan tūristu vidū. Pasākums ir lieliska iespēja informēt poļu sabiedrību par Latviju, vēl jo vairāk Latgali, īpaši uzsverot Latgales reģiona tūrisma piedāvājumu, tostarp iepazīstinot ar konkrētiem ražotājiem, ēdināšanas, nakšņošanas un apskates vietu īpašniekiem. Uz svētkiem uzaicināti Latgales tūrisma speciālisti un uzņēmēji sevi prezentēja kopīgā Latvijas vēstniecības stendā, par ko bija gādājis Latvijas vēstnieks Polijā, novadnieks Edgars Bondars un vēstniecības darbinieki. Latvijas vēstniecība Varšavā atrodas Saska Kempa rajonā, netālu no vietas, kur notiek pasākums. Lai veicinātu valsts atpazīstamību un to, ka Latvija šogad svin savu simtgadi, kopīgais stends arī bija tam atbilstoši noformēts. Stenda devīze: "Lotwa jest na Sasse Źepie (tulk.- Latvija ir Saska Kempā)!"

Zemnieku saimniecības "Kotiņi" pārstāvis Saska Kempa svētku pasākumā Varšavā Rolands Keišs ir gandarīts par pieredzi, ko izdevies gūt Polijā. Viņš stāsta: "Ceļā uz Poliju devāmies divas dienas iepriekš. Tur mūs viesmīlīgi un sirsnīgi uzņēma Latvijas vēstnieks Polijā Edgars Bondars, kas pats ir no Latgales, no Viļakas. Latviju pārstāvējām kopīgā stendā ar vēstniecību, un tas bija komandas darbs. Mēs svētku apmeklētājiem piedāvājām nobaudīt siltu pārļu grūbu biežputru ar sieru, viņi varēja iepazīties un iegādāties saimniecībā ražoto produkciju: pārļu grūbas, lobītas lauku pupas, lobītas zirņus, pupu miltus, zirņu miltus, rapšu eļļu. Cilvēki izrādīja interesi. Turpat blakus Kārsavas novada Šmakovkas brūža saimnieks aicināja nobaudīt un iegādāties rupjmaizi, melnajā pīrtiņā kūpinātu speķi un cidoniju dzērienu. Šmakovku netirgoja! Lai tirgotu šmakovku, šķiet, nepieciešams sertifikāts vai kāds cits dokuments. Stendā bija iespējams iepazīt arī citu Latvijas uzņēmumu ražojumus. Savukārt tūrisma informācijas centru pārstāves no Preiļiem un Daugavpils piedāvāja bukletus ar informāciju par tūrisma iespējām Latgalē. Arī "Kotiņos" labprāt uzņemam tūristus un iepazīstinām ar saimniecību un ražošanas procesu. Lai arī Varšavā pavadītais laiks nebija ilgs, Polijas tirgu iepazīnām tuvāk."

Latgaliešu dalība šajā pasākumā notika, sadarbojoties Latvijas vēstniecībai Polijā un Latgales reģiona tūrisma asociācijai "Ezerzeme". Latgale vēlas

Netrūka arī smieklīgu momentu. Latvijas vēstniecības stendā, kur savu produkciju reklamēja zemnieku saimniecības "Kotiņi" pārstāvji (no kreisās), blakus viņiem mājražotāju produkciju pārdeva Šmakovkas brūža saimnieks no Malnavas. Viņš piedāvāja arī nobaudīt ar ūdeni atšķaidītu cidoniju sirupu, ko daži stenda apmeklētāji noturēja par šmakovku. "Vajadzēja redzēt cilvēku sejas izteiksmi, kad viņi gatavojās *noprovēt* it kā grādīgo dzērienu," pastāstīja Iveta Šņepste, Preiļu tūrisma informācijas centra vadītāja.

Latgales pārstāvji Varšavā. Latvijas vēstnieks Polijā Edgars Bondars kopā ar ražotāju pārstāvjiem un tūrisma informācijas centru vadītājiem no Latgales, kuri reklamēja Latviju vēstniecības stendā.

poļu tūristus redzēt šeit! "Polijas tūristu skaits Latvijā, tostarp arī Latgalē, pamazām pieaug. Taču tūristu varētu būt vairāk! Viņi Latvijā jau bijuši gadsimtiem ilgi. Poļiem interesē viņu senču *pēdas* Latgalē. Un tādu vietu nav mazums! Poļu aristokrātiem piederējušas daudzas muižas. Arī baznīcas, ieskaitot katoļcisma centru Aglonu, ir saistītas ar poļu muižkungiem," secina Preiļu novada Tūrisma informācijas centra vadītāja Iveta Šņepste, kura arī piedalījās Saska Kempa rajona svētkos Varšavā.

Un tāda iespēja paveras! Jau aprīlī Rēzeknē Latvijas vēstnieks Polijā E.Bondars tikās ar Latgales reģiona tūrisma asociācijas "Ezerzeme" un Latgales tūris-

ma informācijas centru pārstāvjiem. Vairāku stundu garumā risinājās saruna par iespēju popularizēt Latgales reģionu kā tūrisma galamērķi tūristiem no Polijas. Vēstnieks ir ļoti ieinteresēts poļu tūristu plūsmas palielināšanā uz Latgali un atbalstīja aktīvāku, mērķtiecīgāku Latgales kā galamērķa popularizēšanu Polijā. To piecu Ziemeļlatgales novadu tūrisma informācijas speciālistu sanāksmē Malnavā šopavasar uzsvēra Viļakas Novada muzeja vadītāja Rita Gruševa. Viņa arī informēja, ka šī gada 9.septembrī Polijā notiks Latvijas dienas, kur ar saviem izstrādājumiem aicināti piedalīties arī Ziemeļlatgales amatnieki un mājražotāji.

Foto - no personīgā arhīva

Foto - no personīgā arhīva

Kur un kā skolēniem piepelnīties vasarā?

Viedokļi

Ne visiem izdosies tikt pie sava kārotā vasaras notikuma

SANDRA KINDZULE, NVA Balvu filiāles vadītāja

Iespēju strādāt vasaras brīvlaikā, izmantojot NVA finansējumu, Balvu filiāles apkalpojošā teritorijā šogad varēs izmantot 87 skolēni vecumā no 15 līdz 20 gadiem, kuri mācās un turpinās mācības vispārējās, speciālās vai profesionālās izglītības iestādēs nākamajā mācību gadā. Šobrīd Balvu filiālē saņemti 162 strādāt-

gribētāju pieteikumi. Redzam, ka pieprasījums pēc darba gandrīz divas reizes pārsniedz darba piedāvājumu, kas nozīmē, ka ne visiem izdosies tikt pie sava kārotā vasaras notikuma - iespējas nopelnīt. Šeit jāsaprot, ka arī skolēnu vasaras darba tirgū strādā vispārējie darba tirgus principi - ir pieprasījums, ir piedāvājums, un darba iespējas paveras tiem, kurus darba devējs uzskatījis par labākiem vai izraudzījies rindas kārtībā.

Deviņi darba devēji, tostarp divas pašvaldības, mūsdienu skolēniem šovasar piedāvājuši izmēģināt savas spējas pārsvarā tādās profesijās kā palīgstrādnieks, apstādījumu kopējs, aukles palīgs. Es saprotu, ka bērniem un jauniešiem vairāk gribas strādāt dažādās interesantākās un dinamiskākās profesijās kā, piemēram, informācijas ievadišanas operators, klientu konsultants, pārdevējs, lietveža palīgs. Arī šādās un līdzīgās profesijās pusaudžiem strādāt piedāvā darba devēji visā Latvijā.

Nereti darbu vairāk grib bērnu vecāki, nevis paši bērni. Ir gadījumi, kad bērns nobijies no grūtībām vai kautrējas strādāt ar kapli vai lāpstu. Šeit gan mēs stāstām, ka katrs darbs ir cienijams un godājams. Kādam tas ir jādara, un pamata kautrēties strādāt mazāk kvalificētus darbus nav. Zinu, ka darba iespējas piedāvā arī pašvaldības un darba devēji neiz-

manto valsts finansējumu, izvirza savas prasības un nosacījumus, un algas maksā no saviem budžetiem. Šeit gan vēlos piebilst, ka neatkarīgi, no kura maciņa alga skolēnam tiek maksāta, bērnu un pusaudžu nodarbinātību stingri reglamentē mūsu valsts likumdošana. Tā nosaka, ka pusaudžus aizliegts nodarbināt darbos īpašos apstākļos, kas saistīti ar paaugstinātu risku viņu drošībai, veselībai, tikumībai, attīstībai. Bērnu vecumā no 13 līdz 15 gadiem nodarbināšana ir vēl stingrāk reglamentēta. Viņus var nodarbināt vieglā, bērna drošībai, veselībai, tikumībai un attīstībai nekaitīgā darbā gadījumā, ja viens no vecākiem devis rakstveida piekrišanu bērna nodarbināšanai. Šis apstāklis uzliek lielu atbildību darba devējiem, kas reizēm var būt par iemeslu tam, ka uzņēmējs nelabprāt pie sevis vēlas nodarbināt nepilngadīgas personas.

Tāpat zinu vecākus, kuri dod iespēju savam bērnam nopelnīt, strādājot ģimenes saimniecībā. Viņi maksā savam bērnam par vienu vai otru mājāsaimniecībā padarītu darbiņu. Es neesmu 'pret' arī par šādi radītu iespēju skolēnam vasaras mēnešos nopelnīt, taču šeit nevajadzētu aiziet galējībās. Uzskatu, ka bērnam nevajadzētu maksāt par to, ka saklāta gulta vai aiz sevis novākts pusdienu galds. Bet par

izravētu sakņu dārzu, piemājas bruģi vai kādu citu lielāku darbiņu - kāpēc gan nē?

Fakti

Pasākuma "Nodarbinātības pasākumi vasaras brīvlaikā personām, kuras iegūst izglītību vispārējās, speciālās vai profesionālās izglītības iestādēs" statistika:

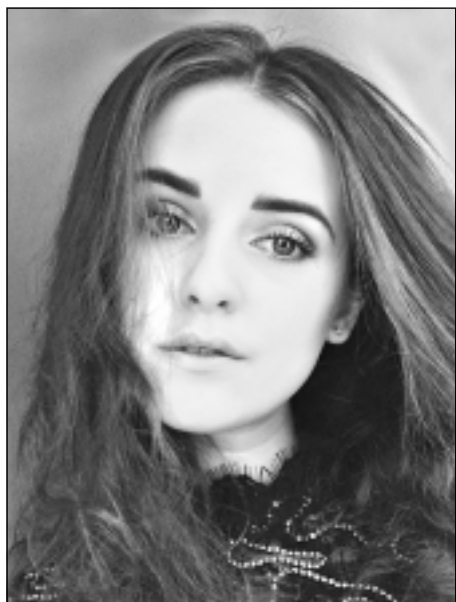
- Pasākumā kopējais izveidoto darbavietu skaits - 57, kopējais ieskaitāmo skolēnu skaits 87.

- Piedalās 2 pašvaldības, kurās skolēnu iesaista pasākumā uz nepilnu darba laiku, lai dotu iespēju vasarā strādāt pēc iespējas vairāk bērniem, tāpēc pašvaldībās iesaistīto skolēnu skaits ir uz pusi lielāks nekā darbavietu skaits;

- Viļakas novada dome - 8 darbavietas (palīgstrādnieka profesijā) - 16 iesaistīto skolēnu skaits;

- Balvu novada pašvaldība - 22 darbavietas (palīgstrādnieks 10; aukļa palīgs - 12 darbavietas) - 44 iesaistīto skolēnu skaits (20 - palīgstrādnieks, 22 - aukļa palīgi).

Neviens neatnāks un darbu nepiedāvās

PAULA PAIDERE, Balvu Valsts ģimnāzijas 11.klases skolniece

Tikko skolēniem beidzies kārtējais mācību gads un atkal aktuāls kļuvis jautājums par

jauniešu nodarbinātību vasarā. Skolēni labprāt gatavi vasarā piepelnīties - to zinu pēc personīgās pieredzes, jo arī man šis jautājums bijis aktuāls. Vai jaunietim Balvos viegli atrast darbu? Domāju, ka atbilde ir - nē. It īpaši skolēniem, kuri vēl nav sasnieguši pilngadību, jo NVA piedāvāto darbavietu skaits katru gadu ir ierobežots. Līdz ar to droši vien kāds gribētājs paliek ārpus strīpas. Savukārt, sasniedzot 18 gadu vecumu, jauniešiem jau ir vieglāk iekārtoties darbā, jo tad var strādāt kaut vai veikalā par pārdevēju, vai piepelnīties kādā citā uzņēmumā.

Mana līdzšinējā darba pieredze vasarā ir NVA piedāvātās darba iespējas jauniešiem divu nedēļu garumā. Strādāju trīs gadus un visas trīs vasaras vienā un tajā pašā vietā - bērnu dārzā "Sienāzītis" Balvos. Man ļoti patīk mazi bērni, pieskatīt viņus un darboties kopā, tādēļ biju ļoti priecīga, ka šāda iespēja tika dota. Skaidri zinu, ka negribētu ne ravēt, ne gludināt vai darīt kaut ko tamlīdzīgu. Labāk pieskatu bērnus, jo ar viņiem ir interesanti, arī kolektīvs un audzinātājas ir ļoti jaukas un saprotošas. Man šķiet, ka pats galvenais ir tas, ka uz darbu

gāju ar prieku, nevis nepatiku. Man interesēja un šķita aizraujošs viss, ko tur dariju, tāpēc bija viegli. Vēl ļoti labi ir tas, ka, piesakoties vasaras darbam NVA, jaunietis var atzīmēt, kur tieši labprāt strādātu. Es šo iespēju izmantoju un katru gadu pieteicos darbam bērnu dārzā "Sienāzītis".

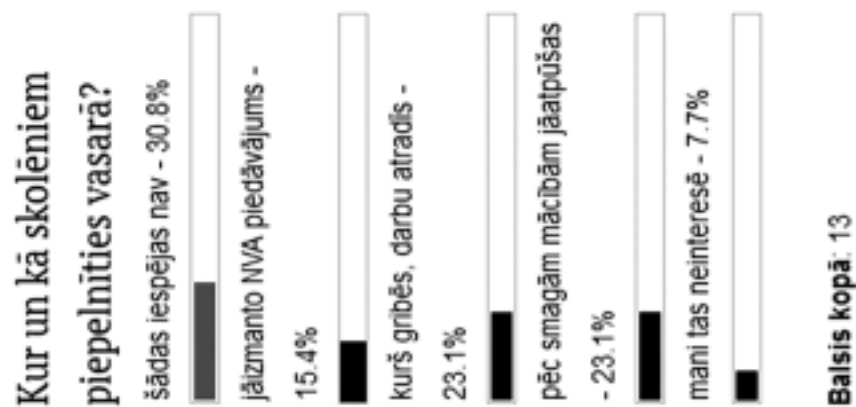
Esmu dzirdējusi, ka ir jaunieši, kuri piesakās darbam, bet to nedabū, jo paliek aiz strīpas. Manā draugu lokā gan nevienam tā nav sanācis, bet zinu, ka tādi gadījumi ir. Mēs parasti NVA Balvu filiālē jau laikus paaugstināmies, kurā datumā un cik sāksies reģistrēšanās. Ja paziņoja, ka no pulksten 16, tad visi šo laiku pacietīgi gaidījām un, tiklīdz tas pienāca, katrs steidza vērt vaļā mājaslapu. Atceros, ka pirmajā gadā, kad bija iespēja pierēģistrēties elektroniski, mājaslapa no lielā pieprasījuma nespēja normāli darboties un sistēma *uzkāras*. Bet labā ziņa bija tā, ka lapa *uzkāras* visiem, līdz ar to ārpus kārtas nebija iespējas pieteikties nevienam. Lai cik tas dīvaini arī nebūtu, manā draugu lokā iespēju vasarā divas nedēļas strādāt un nopelnīt kādu naudiņu pārsvarā izmantoja meitenes, puīši šajā ziņā ir kūtrāki. Taču

jebkurā gadījumā tā ir lieka naudiņa, kuru katrs tērē pēc saviem ieskatiem un vajadzībām, kas tobrīd aktuālas.

Vēl viena iespēja tikt pie lielākas naudas summas, lai realizētu kādu savu ieceru, ir sezonas darbs ārzemēs. Arī manā paziņu lokā ir jaunieši, kuri labprāt izmanto šādu iespēju, jo zina, ka tur varēs nopelnīt daudz vairāk nekā pie mums, Latvijā. Taču tas ir iespējams ne visiem, kuri to vēlas. Šogad man ir pēdējā vasara pirms 12.klases, tāpēc nolēmu nepieteikties vasaras darbam, bet tā vietā kārtīgi atpūsties. Līdzīgi dara arī citi klasesbiedri, bet, protams, ne visi. Daļai jau tagad ir 18 gadi, tāpēc viņi izmanto citas iespējas un piesakās darbam, piemēram, veikalos. Tas nozīmē, ka viņiem būs iespēja nopelnīt vairāk un strādāt ilgāk nekā NVA piedāvātās divas nedēļas. Jebkurā gadījumā es esmu pārliecināta, ka piepelnīties ir iespēja, tikai viss atkarīgs no tā, cik ļoti jaunietis pats to vēlas. Galvenais ir meklēt darba iespējas, iet un runāt ar uzņēmējiem, nevis gaidīt, kad pie tevis kāds atnāks un pats piedāvās. Tā nenotiks.

Viedokļus uzklusija S.Karavoičika

Re, kā!

Aptaujas rezultāti "Vaduguns" mājas lapā www.vaduguns.lv

Iet pareizā virzienā!

9.jūnijā Balvu ielās jau 14.reizi rūks dzelzs rumaki, kad tradicionālajā pasākumā "Motociklistu vasara" pulcēsies mazi un lieli, turklāt no visas Latvijas, kā arī ārvalstīm. Motokluba "Spieķi vējā" prezidents Andis Grāvītis taujāts, kas mudina iet, darīt, censties un neapstāties, atzina, ka tamlīdzīgs jautājums viņam uzdots pavisam nesen, kad viesojās radījumā "Kolnāsa" Rēzeknē.

Ko atbildēji?

-Nevienā Latvijas pilsētā nav tik liels atbalsts kā Balvos. Pabraukājot pa citām Latvijas pilsētām un novadiem, kur notiek līdzīgi pasākumi, jāsecina, ka Balvi ir unikāla vieta. Parādes braucienā ir pilnas ielas un ietves. To atzīst arī motociklisti, kuri brauc pie mums regulāri ciemos. Šī atmosfēra, kā apgalvo mūsu draugi, mudina arī viņus, tāpat kā mūs, nesēdēt mājās. Cilvēku atbalsts un saņemtie paldies vārdi liek motokluba "Spieķi vējā" biedrus ik gadu saņemties.

Ne reizi nav bijusi vēlme 'mest plinti krūmos'?

-Sākot no desmitā pasākuma, ir virmojušas dažādas domas, tomēr nevaram nekā apstāties, kaut gan katrs gads ir finansiāli grūtāks. Atbalstītāju diemžēl nav tik, cik gribētos, bet, lai kaut ko labu noorganizētu, nepieciešama nauda.

Kā ar to tiek galā?

-Ieguldām arī kluba biedru naudu, lai varētu norēķināties par sētām, apsardzēm, skatuvēm utt., nerunājot par pašu šova programmu un māksliniekiem. Pasākuma sagatavošanā vissarežģītāk ir izrēķināt un paredzēt visus finansiālos jautājumus, proti, ko mēs varam atļauties? Nav noslēpums, ka labu mākslinieku uzaicināšana, kuri ir populāri un tautā mīlēti, nav lēts prieks. Tāpēc ik gadu meklējam zelta vidusceļu, lai galarezultāts patiktu gan mums pašiem, gan skatītājiem.

Ir cilvēki, kuri pārmet, ka afišās rakstīts, ka ieeja būs par ziedojumu 10 eiro apmērā. Kā ziedojumam var būt konkrēta summa un kas notiks, ja cilvēkam ir tikai pieci eiro kabatā?

-Vārds 'ziedojums' motociklistu pasākumos ir ierasta lieta. Jā, ziedojums, turklāt 10 eiro, it kā ir konstanta summa. Bet ir, kā ir. Nevaram citādāk noorganizēt labu pasākumu, nevaram.

Un ja nāks ar pieciem eiro?

-Nu, jā... Lai jau ir, ja cilvēks ir ļoti motivēts un viņam vairāk naudas nav. Cik esam braukājuši citviet, nu ir tā ieeja 10 eiro, tas viss to maksā. Cilvēki, atnākot uz pasākumu, izbauda ne tikai jauko atmosfēru, bet arī mākslinieku sniegumu. Jau piekto gadu Balvos būs Māris Grigalis, spēlēs Ivo Fomins ar grupu, neizpaliks diskotēka ar didžeju Aivaru no SIA "Ananass" un mūsu pastāvīgo didžeju RII. Šova programma, manuprāt, būs pietiekama un iespējama ar iespēju apskatīt skaistus *mocīšus*. Tāpat varēs piedalīties dažādās atrakcijās, iegūt savā īpašumā kādu vērtīgu balvu.

Kas izdomā šo programmu?

-Kluba biedri. Sēstamies pie galda un kopā domājam, kas varētu būt interesants gan motociklistiem, gan skatītājiem. Cenšamies, lai patiktu. Tiesa, varbūt ne vienmēr sanāk.

Kurp šogad "Spieķi vējā" gatavojas aizbraukt paši?

-Vasara ir iesākusies ļoti jauki - silta un saulaina. Tikko pat mūsu četru kluba biedri atgriezās no Baltkrievijas, kur notika liels motociklistu saiets - festivāls Brestā. Tur mūsu klubs pirmo reizi bija pārstāvēts. Plānojam arī šogad aizbraukt uz Karēliju, tāpat neizpaliks Igaunija, Lietuva.

Cik biedru ir motoklubā?

-Piecpadsmit kluba biedri un trīs kluba biedru kandidāti. **Tas ir optimāls skaits vai arī varētu būt mazāk, vai vairāk?**

-Protams, varētu būt vairāk. Domājot par šo jautājumu, nereti apjūku un sāku domāt: "Cik un kādā ratā ir spieķu?" Velosipēdam - tik un tik, motociklam - tik un tik. Tāpēc esam "Spieķi vējā", kas atvērti uz sadarbību. Nāciet!

Un nāk arī?

-Pa kādam nāk. Ir, kam patīk mūsu idejas un motivācija. Laicīgi iejūtas un, ja izturu kandidēšanas laiku, kļūst par īstiem kluba biedriem.

Ko atbildētu piecgadīgā puisēnam, kurš jautātu, kāpēc šāds klubs ir vajadzīgs?

-Motociklisti, tāpat kā, piemēram, mednieku kolektīvi vai makšķernieku biedrības, vēlas darboties kopā. Viņiem ir kopējas intereses un kopējs vaļasprieks, kā arī mērķis. Mums tā ir kopā būšana un kopā braukšana kā vienotai komandai, tostarp pasākumu organizēšanā. Viens jau neko daudz nevar izdarīt.

Jums ir pat savas kluba telpas?

-Jā, un tās pārvēršas par savdabīgu muzeju. Katru gadu saņemam dāvanas no citiem motoklubiem. Tāpat ir citi

Balvi ir unikāla vieta

Ar savu mocīti. Motokluba "Spieķi vējā" prezidents Andis Grāvītis strādā Balvu novada Pašvaldības policijā. Jautāts, kā sadzīvo vīrs, kuram it kā vējš svilpo virs galvas, ar vīru, kurš seko līdzī kārībai pilsētā, Andis atsmaidīja paskaidrojot, ka viens otram netraucē: "Pat palīdz, piemēram, saskarsmē ar jaunatni. Viņi zina, ka es ne tikai rūpējos par kārtību pilsētā... Nereti spriež, ka motociklisti ir tie sliktie cilvēki. Lūk, tā nemaz nav."

atribūti, kurus vēlamies izlikt apskatei. Sanākot kopā, ir prieks gan apskatīties, gan atcerēties... , kas bijis pirms 14 gadiem, kad klubu dibinājām.

Nereti valda stereotipisks pieņēmums, ka motociklisti ar ceļu satiksmes noteikumiem nav uz 'tu'...

-Mēs patiesi cenšamies ļoti ievērot ceļu satiksmes noteikumus. Ja kaut kur grēkojam, tas varētu būt ātrumiņš, kad ārpus apdzīvotas vietas ar 90 kilometriem stundā pabraukt ļoti grūti. Ķiverēm ir noteikti jābūt galvā. Esam saņēmuši pārmetumus, ka parādes braucienā tās neizmantojam. Tas ir PARĀDES brauciens, kuru mēs organizējam. Tas ir brauciens pa pilsētu 20 minūtes ar ātrumu 30 kilometri stundā, kad paši garantējam, ka veicam visas nepieciešamās piesardzības normas. Tas ir vienīgais grēks, kad balveniēšiem un novada viesiem vēlamies parādīt, lūk, mēs esam tie "Spieķi vējā", kas organizē jums pasākumu. Ikdienā neviens nebrauc bez ķiveres - par to atbildu uz 100%.

Motociklisti satiekoties pēta un spriež, kurš ar kādu mocī brauc...

-Nav nekādu noteikumu - katrs brauc ar to, kas viņam patīk. Kubatūra atkarīga no tā, ko katrs spēj savaldīt un novaldīt. Protams, atgādinām, ka, piemēram, Ķīnas motocikli, kas orientēti uz Eiropas tirgu, nav tik jaudīgi. Potenciālajiem kluba biedriem sakām, ka it kā viss būs tīri labi un smuki, bet vai viņi tiks mums līdzī. Varbūt labāk pakrāt naudiņu un nopirkt citu *mocīti*. Šķirots nekas netiek, tā ir rekomendācija.

Ar kādiem močiem braucat jūs?

-Dažādu marku spēkratiem, piemēram, *Suzuki, Honda, Yamaha, Kawasaki*.

Un pats brauc ar...

-Jau ceturto gadu ar *Harley Davidson*, kuram ir 1600 kubi.

Kā mašīnai?

-Ir jau arī lielāki motori. Mans *hārlijs* ir tas, kas man patīk. Tas man ir optimālais variants, kad ērti jūtos. *Harley* ir brends, kaut gan sliktāki nav arī *Suzuki, Honda, Yamaha, Kawasaki*.

Iepriekšējos gados braucu ar *Yamaha, Virago, Suzuki, Intruder*.

Parādes braucienā apskatāmi dažādi braucamrīki, kurus par močiem grūti nosaukt...

-Patiesi ir netradicionāli transportlīdzekļi... Parādes braucienā mēs to pieņemam. Tiesa, par tehnisko stāvokli atbild pats īpašnieks.

Iespējams, ka jaunieši, redzot skaistos spēkratus Balvu ielās, kāro kaut ko tamlīdzīgu iegūt savā īpašumā. Ar ko ieteiktu iesākt?

-Ikvienam cilvēkam ir jāapzinās, ko viņš grib. Ja runājam par motocikliem, tad pēc padoma var griezties pie mūsu motokluba biedriem vai arī citiem pieredzējušiem braucējiem. Ir daudzas nianšas, piemēram, plānots braukt pa asfaltu, grants ceļiem utt.

Numur viens vaļasprieks ir moči...

-Tāpat patīk *ņemties* ar dārza labiekārtošanu - audzēt puķes, stādīt krūmus, audzēt tomātus siltumnīcā, pļaut zālāju utt...

Vai Tevi grūti aizkautināt?

-Viegli, kaut gan dusmas pāriet ātri. Cilvēkos nepatīk liekulība, aprunāšana aiz muguras. Arī savā klubā esmu teicis, ka aiz muguras neviens neko nerunājam. Ja ir problēmas, tad izrunājam visu aci pret aci. Ja es kā kluba vadītājs kaut kādā jautājumā kļūdos, tad par to nav jāklusē. Pirms četrpadsmit gadiem, kad dibinājām klubu, mums nebija nekādas pieredzes. Tagad visticamāk daudz ko darītu citādāk. Jebkurā gadījumā uzskatu, ka ejam pareizajā virzienā.

Kā vērtē visu ceļu satiksmes dalībnieku mijiedarbību jeb savstarpējo cieņu vienam pret otru Balvos?

-Manuprāt, Balvu ielās visvairāk grēko velosipēdisti. Teikšu vairāk, uz gājēju pārejām valda pat haoss, jo velosipēdisti neskatās ne pa labi, ne pa kreisi. Gribētos, lai vecāki mājās ar bērniem tomēr pārrunā drošības aspektu, it īpaši tādēļ, ka vasara tik tikko sākusies. Savukārt gājēji mums ir vairāk disciplinēti.

Kādas ir pārdomas par mūspuses attīstību, tuvojoties valsts simtgadei?

-Daļēji pozitīvas ar cerību, ka kaut vai to pašu ceļu kvalitāte kļūs labāka. Nesen atbraucu no Igaunijas, kur acimredzams, ka ceļš būvēts vismaz pirms 5-10 gadiem, bet nav veikti nekādi remontu, jo tie nav nepieciešami. Iebraucot Latvijā, pārņēma skumjas. Nezinu, kāpēc pie mums nemāk būvēt ceļus. Gribas ticēt, ka uz simtgadi mēs saņemsimies un dzīvosim tikpat labi kā tuvākie kaimiņi, arī mūsu pilsēta Balvi kļūs modernāka, vēl pievilcīgāka.

Tuvojas arī Saeimas vēlēšanas...

-Nē, nē, no mūsu kluba neviens uz Saeimu nekandidēs. Skatīsimies no malas, ko mēs varam atbalstīt. Uz tukšiem solījumiem jeb uz plika āķa centīsimies neuzķerties. Arī tad, ja būs ēsma, izvērtēsim tās kvalitāti.

Kāpēc mudināt apmeklēt "Motociklistu vasaru"?

-Pirmkārt, no cilvēku teiktā secinu, ka tas ir viens no lielākajiem pasākumiem Balvos. Tas priecē un patiesi tik daudz moto tehnikas vienību vienu reizi gadā ir vērts apskatīt. Otrkārt, ceru uz labu laiku un saulīti, ko atvedīs Māris Grigalis, lai ikviens var vēlreiz apskatīt mūsu skaisto pilsētu. Jā, arī Balvu iedzīvotāji, kuri ikdienā noskrejušies pa saviem darbiem un mazdārziņiem. Izbrīvējiet pusīti dienas un atpūties!

Kā vērtē pasākuma atrašanās vietu - pie Balvu ezera?

-Dzirdot cilvēku atsauksmes, saprotu, ka vieta ir laba. Tomēr ir arī viedokļi, ka vecajā slidotavā bija vēl labāk. Manuprāt, mēs progresējam un ejam uz priekšu, turklāt *rozīnīti* dod arī Balvu ezers. Prieks, ka mūsu motoklubs ir spējīgs noorganizēt pasākumu kaut vai pļavas vidū!

Lappusi sagatavoja E.Gabranovs

Žurnālista darba izaicinājumi

Redaktore visu redz un *saliek kopā*

Latvija dzīvo lielās jubilejas noskaņā. Simtgades gadsimtā iesaistojoši arī mūsu kaimiņnovadu kolēģi - laikraksta "Malienas Ziņas" veidotāji. Vietējās avīzes loma bijusi neatņemama visos laikos, bet pārmaiņu laiks liek būt jo sevišķi izturīgiem. Kā klājas žurnālistiem ikdienas darbā, par ko prieks, par ko sāp sirds - uz sarunu aicināju izdevuma redaktori SANDRU APINI.

Ar ko izceļas jūsu avīze, spējusi pastāvēt vairāk nekā 90 gadus. Šogad maijā tai palīka 93.

-Protams, jūtamies lepnī, jo noteikti esam viens no senākajiem izdevumiem reģionālo laikrakstu grupā. Avīzei ir neatņemama loma. Proti, visos laikos tā bijusi notikumu lieciniece. Tagad sabiedrībai ir ļoti plašas informācijas ieguves iespējas, bet pirms gadiem tā vēl nebija, un avīze cilvēkiem bija dzīves līdzgaitniece, vienlaikus kļūstot par ģimeņu tradīciju. Domāju, ka tās prestižu vairoja arī kādreizējais redakcijas sastāvs un spēcīgās redaktoru personības. Vēl tagad izskan un ir atpazīstami darbinieku vārdi, kuri strādā kaut kur citur. Noteikti jāpiemin Jānis Skopiņš, bijušais redaktors ar lielo burtu. Lepojos ar savu pašreizējo komandu, kas ir neliela, bet var ļoti daudz paveikt. Tik ilgu laiku kopā strādājot, faktiski esam kļuvusi kā ģimene.

Kā pati esat ienākusi laikrakstā, līdz kļuvusi par redaktori?

-"Malienas Ziņām" bijuši daudzi redaktori, vismaz astoņiem ir ievērojams darba periods, man pašai - trešais gads redaktora darbā, pirms tam biju reportiere. Nākamgad varēšu atzīmēt 25 darba gadu jubileju, lai gan daudzi netic. Agrāk varēja lepoties ar ilglaicīgu darba stažu, tagad jārod atbilde, vai vajadzēja meklēt sev citu nodarbošanos, vai šeit ir mana istā vieta, ja reiz tik ilgi nostrādāts? Taciņu uz avīzi atradu vienkārši - ar sludinājuma palīdzību, kļūstot par reportieri. Pilnīgi noteikti "Malienas Ziņas" bijusi mana lielākā skola. Vienmēr patīcis būt žurnālistei, pēc karjeras netīkoju, taču pārmaiņu laikā man piedāvāja redaktora iespēju un es to pieņēmu. Sagadījās arī, ka krustcelēs tolaik bija mana personīgā dzīve un es pieņēmu lēmumu palikt un strādāt laikrakstā. Laikam jau savā ziņā esmu bijusi un palikusi šī izdevuma patriote.

Var tikai piekrist domai, kā jūsu izdevuma ilggadēja žurnāliste raksturojusi avīzniekus. Proti, svarīgi vienmēr turēt līdzsvarā maņas: redzēt, dzirdēt, izgaršot...

-Neviena skola neiemācīs to, kas trāpīgi raksturo labu žurnālistu, ko precīzi var izteikt krieviski. Viņam piemīt čūjs, ņuks un poņa. Kāds cits vienaldzīgi paies garām, bet žurnālists ieraudzīs vai arī saklausīs rakstīšanai vērtu ierosmi vai tēmu. Neapšaubāmi, tas ir talants. Bez tam žurnālistam jāorientējas plašā tematikā un jābūt zināšanām par daudz ko, jo jāraksta gan par dziesmu un deju svētkiem, gan jāzina, kā aug un zied rapsis. Mūsdienās daudz kas ir mainījies. Tagad par mediju var kļūt gandrīz jebkurš, kaut ko nofotografējot un pierakstot, bet tādā veidā nonivilējas izpratne par patiesās žurnālistikas būtību.

Tagad tik bieži uzsver, ka jāprot mainīties, iet līdzī laikam, spēst strādāt citādāk. Vai jums ir atbilde, kādam šodien jābūt novadu laikrakstam?

-Viennozīmīgi skaidrs, ka reģionālajam laikrakstam jābūt tādām, lai tas pastāvētu. Mēs noteikti gribam dzīvot un būt vajadzīgi savam lasītājam. Jautājums, - kā to panākt, kādam jābūt ikdienas ceļam? Atbilde jāmeklē katram pašam. Vienlaikus jāreķinās ar objektīvo un subjektīvo apstākļu loku. Laikraksts cilvēkiem nav pirmās nepieciešamības prece, reģionos neizbēgami sarūk arī iedzīvotāju skaits, bet mūsu akcents ir strādāt tā, lai esam interesants un vajadzīgs izdevums savam lasītājam, un pagaidām mums pietiek izdomas un fantāzijas. Domāju, ka arī citi reģionālie laikraksti šodien strādā iespējami kvalitatīvi, jo ir jānotur lasītāju uzmanība. Mēs akcentējam satura daudzpusību un lasītāju vēlmju uzklaušanu.

Kāds ir Sandras kā redaktora vadības stils?

-Mūsu redakcijā, cik atceros, vienmēr bijusi izteikti demokrātiska darba vide. Domāju, ka tas arī šodien turpinās. Mūsu komanda ir radoša un visi ir personības. Bet personības, kā zināms, iegrozot nedrīkst un jāmeģina izmantot viņu potenciāls kopīgajam labumam. Kolektīvā katrs labi zina savus

pienākumus, un man kā redaktorei atliek būt koordinatorei un visu salikt kopā. Turu roku uz pulsa, nosakot avīzes satura virzienus un izsakot konkrētas idejas. Katru numuru izplānojam kopīgi, kā mēs sakām - *līdz rūtīnai*. Darbinieku ir maz, un es zinu visas viņu ikdienas gaitas - kur katrs brauc, ko fotografē, ko intervē... Esmu droša, ka lasītājs saņems labu un daudzpusīgu laikraksta numuru. Sarunās ar redakcijas apmeklētājiem un ekskursantiem, kuri visai bieži pie mums ciemojas, esmu pārlicinājusies, ka vairums nav aizdomājušies, ka arī mēs esam uzņēmums un darām daudz ko līdzīgi, kā jebkurš cits ražotājs, gādājot par konkrētu galaproduktu, ko pārdodam cilvēkiem. Daudzi domā, ka laikraksts top it kā pats no sevis un ne no kā. Ir pat runas, ka mēs saņemam pašvaldības dotācijas vai kādus atbalsta maksājumus. Nekā tamlīdzīga! Paši ražojam, reķinām un maksājam, tāpat kā to dara arī jūsu "Vaduguns".

Bet gribas jautāt - vai arī žurnālistiem, kuri ir radošas profesijas cilvēki un varbūt ar citāda rakstura domāšanu, tiešām būtu jāspēj būt vēl uzņēmējiem un gādāt par peļņu?

-Šī noteikti nav peļņas nozare, un reģionālajai presei tagad nebūt nav labākie laiki. Reizēm iedomājos, varbūt arī žurnālistiem pienācis laiks iziet ielās un prasīt aizstāvību? Cilvēki, kuri strādā mazajos izdevumos, vairumā gadījumu ir entuziasti. Bet uzsverot uzņēmuma būtību, vēlējos pateikt, ka reālā dzīve mūs piespiedusi par tādiem mācīties un kļūt, jo arī laikrakstam tagad jāspēj pašam atpelnīt izdevumus. Taču līdz ar to spējam būt brīvs, neatkarīgs izdevums satura veidošanā.

Žurnālista darbs vismaz vietējā mērogā nekad nav bijis pienācīgi atalgots. Bet daudziem tā ir un paliek ilggadēja darbavieta. Kur, jūsuprāt, slēpjas profesijas pievilcība?

-Pieļauju, ka par žurnālistu nevar strādāt jebkurš. Noteikti ne tie, kuriem patīk skatīties pulkstenī un aiziet mājās noteiktā pēcpusdienas stundā. Rītos mans pirmais gājiens ir pie datora un e-pastu lasīšana, bet vakaros klausos ziņas un uz lapiņas pierakstu noderīgo avīzei. Saņemu zvanu vēlā pievakarē: pilsētā iebraucis hokejists Lauris Freibergs, redzēts tur un tur. Jāpamet siltumnīca un stādi un jābrauc meklēt objektus, jo tas ir interesants un svarīgs fakts! Laikam tāda ir šīs profesijas burvība, ko ne visi sapratis un izjutis. Mums katra diena ir citādāka, atnes ko jaunu, tāpēc arī patīk šāds darbs.

Vai draudzība un atpazīstamība žurnālistam nāk par labu?

-Lokālā vidē atpazīstamība un arī draudzīgas saites kļūst neizbēgamas. No vienas puses labi, jo viena zvana attālumā ir intervējamais, svarīga ziņa, notikums. No otras puses prasās ieturēt distanci, ja draugs vai paziņa nonāk kutelīgā situācijā, par ko interesējas vietējā prese. Mans uzskats, lai nakti varētu mierīgi gulēt, - problēma kārtīgi jāizpēta un jāuzklausa visas puses. Ja raksts būs objektīvs, ar vairākiem viedokļiem, necietīs arī draudzība.

Ko gribētos, bet nav izdevies līdz šim atspoguļot?

-Vietējās preses žurnālistiem katastrofāli pietrūkst laika un iespēju veltīt pāris nedēļas pētnieciska rakstura tēmām. Bet netrūkst lietu, par ko cilvēki cepas. Dalās domas, piemēram, par finanšu izlietojumu pašvaldībā, arī par ceļu sliktu stāvokli, varētu pētīt, kā klājas lauksaimniekiem. Tagad šo pētniecības iespēju akcentē vairākos reģionālajai presei paredzētos projektu konkursos. Lielajiem izdevumiem pievērsties pētniecībai ir vairāk iespēju, viņi var nopirkt arī pasūtījuma rakstus. Mūsu darba temps tāds, ka materiālus apēd kārtējais laikraksta numurs.

Vai laikrakstam nācies iesaistīties kādā tiesvedības procesā?

-Manā darbības laikā nē, taču savulaik ir bijis. Man personīgi patīk uzklaut lasītāju viedokļus pēc publikāciju izlasīšanas. Tas nozīmē, ka mūs saņem, lasa un runā, bet konstruktīva kritika noder satura veidošanā. Nav jākautrējas no kļūdu labošanas, jo tādas gadās ikvienā darbā.

Likumiskā spēkā stājusies Vispārīgā datu aizsardzības regula. Vārda brīvība un žurnālistika nav atceltas, bet vai regulas prasību interpretācija netraucē jūsu kā žurnālistu darbu? Kā novilkt

Foto - no personīgā arhīva

"Malienas Ziņu" redaktore. Sandra Apine atzīst, ka novadu dzīve ir tik daudzveidīga, ka arī izdevuma žurnālistiem netrūkst izdomas un ideju, par ko rakstīt. Daudzreiz pietrūkst laika, lai visur pabūtu, redzētu un uzrakstītu. Arī piektdienu novakares, apmeklējot pasākumus vai tīkoties ar rakstu varoņiem, daudzreiz ievilkas līdz vēlāi vakara stundai. Sandrai patīk piedalīties arī tematisku sarunu vadīšanā, kas ļauj tīkties ar lasītājiem netradicionālā gaisotnē.

robežu starp sabiedrības interesēm saņemt informāciju un iejaukšanos cilvēka privātajā dzīvē?

-Pagaidām mums nav bijusi negatīva pieredze. Taču šī regula daudz ko pārspīlē un tās ieviešēji nav snieguši precīzu un saprotamu skaidrojumu par ļoti daudziem jautājumiem. Man bija izdevība tīkties ar Eiropas Parlamenta deputātu Krišjāni Kariņu, kuram jautāju par žurnālistu darbu. Viņš teica, ka nekādus ierobežojumus preses brīvībai Eiropa neparedz, un tas būtu briesmīgi, ja tā notiktu. Redzēsim, kā regula izpauzīsies reāli. Protams, samērot sabiedrības intereses un privātumu ir visai slidena lieta.

Vai kaimiņi - "Malienas Ziņas" un "Vaduguns" - kādreiz varētu iznākt kā viens kopīgs izdevums?

-Jā, bet kāds tad būtu nosaukums? Latvijā daudz kas optimizējas un pārkārtojas, tā ka... Taču abi laikraksti ir ilglaicīgi, kultūrvēsturiski un tradīcijām bagāti, mums būtu grūti apvienoties. Ja mēs patiešām to darītu, tad jau būtu jāveido pilnīgi jauns produkts, un es nešaubos, ka sanāktu izcils rezultāts. Pagaidām mēs varētu kopīgi atspoguļot atsevišķas jomas, piemēram, kultūrtelpas dzīvi. Domāju, ka kaimiņu dzīves notikumi lasītājam būtu interesanta lasāmviela.

Noteikti jājautā, kā Alūksnē izdodas sakārtot tik pievilcīgus sabiedriski nozīmīgus objektus, kāds ir kultūras centrs, kāda top ezmala? Balvenieši brauc, vēro, salīdzina un nesaprot, ka nekā tamlīdzīga nav Balvos nieka 45 km attālumā?

-Mūsu novada pašvaldībai būtu patīkami to dzirdēt. Ikdienas rutinā mēs paši nemaz lāgā neievērojam šīs milzīgās pārvērtības. Taču, kad atbrauc ciemiņi, ejam kopīgās pastaigās, un viņi no sirds priecājas, tad es klausos un arī *saslejos* lepnumā. Tā ir, ka savus vietējos labumus daudzreiz ieraugām tikai caur citu acīm. Alūksnē patiešām netrūkst vizuāli pievilcīgu objektu, kas pievilina arī tūristus. Pašos alūksniešos gan dalās uzskati par finansējuma izlietojumu, un viņi cītīgi seko līdzi. Pašvaldībā ir cilvēki, kuriem patīk veidot pilsētas tēlu, un viņi cenšas pievērst uzmanību ar šāda veida objektiem. Protams, šīs iespējas ir jāatrod, jāraksta projekti, un neiztiek arī bez liela pašvaldības finansējuma. Par kultūras centru visi esam sajūsmā: kultūras dzīve ir uzplaukusi, bijētes uz pasākumiem ir izpārdotas un jūtamies kā lielpilsētā, kad vakarā sapucējamies un kurpītēs aizejam uz koncertu.

Lappusi sagatavoja M.Sprudzāne

Pilotprojekts vairākās skolās

Balvu un Tilžas vidusskolās ieviesīs valsts aizsardzības mācību

Balvu Profesionālā un vispārizglītojošā vidusskola

29.maijā aizsardzības ministrs Raimonds Bergmanis un Jaunsardzes un informācijas centra direktors pulkvežleitnants Aivis Mirbahs tikās ar divpadsmit vidusskolu vadību, kas nākamajā mācību gadā skolās kā pilotprojektu ieviesīs valsts aizsardzības mācību.

Pilsoniskās apziņas un patriotisma veicināšana

Valsts aizsardzības mācību kā obligātu izvēles mācību priekšmetu vidusskolās plānots ieviest, sākot ar 2020.gadu, bet kā obligātu mācību priekšmetu visās valsts vidējās izglītības iestādēs, sākot ar 2024.gadu. Savukārt šī gada septembrī kā pilotprojektu valsts aizsardzības mācību uzsāks ne tikai Skrundas, Kalnu, Alūksnes, Zemgales, Skaistkalnes, Jaunjelgavas, Kalnciema, Staiceles Sporta profesionālā, Daugavpils 16. un Rīgas 28.vidusskolas, bet arī divas skolas mūspusē – **Balvu Profesionālā un vispārizglītojošā vidusskola (BPVV)** un **Tilžas vidusskola**. Mācību priekšmeta mērķis ir veicināt pilsonisko apziņu un patriotismu, kā arī sniegt iespēju apgūt militārās pamatiemaņas un prasmes, veidojot pilsoniski atbildīgus un Latvijai lojālus pilsoņus, kas ir vitāli svarīgi visaptverošās aizsardzības kontekstā.

Tikšanās laikā Rīgā tās dalībnieki pārrunāja valsts aizsardzības mācības priekšmeta ieviešanu skolās, galvenos izaicinājumus un ieguvumus. Aizsardzības ministrijas piedāvātajā modeli valsts aizsardzības mācība sadalīta četros blokos – valstiskā audzināšana (lokālā un Latvijas vēsture, patriotisms), dzīves skola (dzīvei nepieciešamo iemaņu attīstīšana, piemēram, komandas darbs) un fiziskā sagatavotība. Skolēniem mācību gada laikā un vasaras nometnēs gan teorētiski, gan arī praksē būs jāapgūst, piemēram, topogrāfiskās kartes struktūra, mobilizācija, kompas izmantošana, karavīra vērtības un standarti, ieroču vēsture un munīcijas veidi, formas tērpa un ekipējuma lietošana, praktiskā šaušana un daudzas citas tēmas. Savukārt mācību priekšmeta ceturtais bloks – militārā sagatavotība – ir ekvivalenta apmācība ar Nacionālo bruņoto spēku Kājnieku skolas 1.līmeņa pamatapmācības kursu, pēc kura noslēguma var kļūt par rezerves karavīru. Tas ir ieguvums jebkuram skolēnam – īpaši tiem jauniešiem, kuri savu nākotni vēlas saistīt ar militāro jomu.

Lieliska iespēja veidot militāro karjeru

Balvu Profesionālās un vispārizglītojošās vidusskolas direktore vietniece izglītības jomā ANNA KRĒMANE stāsta, ka ikvienam skolēnam, kurš veiksmīgi pabeigs valsts aizsardzības mācību un saņems sertifikātu, karjeras veidošanā nākotnē būs lielākas iespējas. “Šobrīd valstī īpaša uzmanība pievērsta valsts aizsardzības mācībai. Varbūt sākotnēji šķiet, ka šī mācību priekšmeta mērķis ir sagatavot karavīrus. Tā nav. Mērķis ir audzināt patriotiskus un savai valstij lojālus jauniešus, kā arī attīstīt jaunieša kompetences valsts aizsardzības jomā, lai nostiprinātu jaunieša pilsonisko piederību savai valstij. Bet kā tad plānots organizēt šo mācību priekšmetus? Paredzēts, ka valsts aizsardzības mācība ilgs divus gadus – 10. un 11.klasē. Tā notiks reizi mēnesī visas dienas garumā (astoņas stundas). Skolēni mācību vielu pēc iespējas vairāk apgūs brīvā dabā ar praktiskām mācībām. Transportu, ēdināšanu, kvalitatīvu apģērbu un visu citu nepieciešamo nodrošinās Aizsardzības ministrija. Vienam audzēknim materiālais nodrošinājums var izmaksāt līdz 500 eiro, bet pašam skolēnam un viņa vecākiem finansiālu ieguldījumu nevajadzēs sniegt. Turklāt, iespējams, par dalību nometnēs skolēnam arī maksās. Šo jautājumu gan vēl risina, bet dalība nometnēs ir ļoti motivējoša. Vēl jo vairāk tādēļ, ka, pabeidzot valsts aizsardzības mācību (arī pilotprojekta laikā), skolēns saņems sertifikātu, kas garantēs iespēju bez konkursa iestāties Latvijas Nacionālajā aizsardzības akadēmijā, atvieglotā režīmā – arī Valsts robežsardzē, Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienestā un citās iekšlietu sistēmas struktūrās. Tā ir lieliska iespēja veidot savu karjeru. Turklāt, ņemot vērā, ka dzīvojam pierobežā, tas mūsu

✓ **Saņemot sertifikātu, varēs atviegloti iestāties aizsardzības akadēmijā un citās iekšlietu struktūrās.**

jauniešiem ir divtikt aktuāli. Protams, lai iegūtu sertifikātu, ne tikai jāapgūst 144 stundas divos mācību gados, bet arī jāpiedalās vasaras nometnēs. Dalība tajās būs brīvprātīga. Tomēr, ja skolēns nepiedalīsies nometnēs, viņš nesaņems sertifikātu, bet vienkārši sekmju izrakstu ar ierakstu, ka jauniešis mācījies valsts aizsardzības mācību. Šāds ieraksts skolēnam nesniegs privilēģijas vieglāk iestāties kādā no iekšlietu sistēmas struktūrām. Tāpat jāpiebilst, ka valsts aizsardzības mācībā būs tāda pati vērtēšana kā citos mācību priekšmetos – 10 ballu sistēmā, mācību priekšmets būs e-klasē, sekmju izrakstos un liecībā,” skaidro A.Krēmane.

Kādēļ pilotprojektam izvēlētas tieši minētās skolas un citas tam vairs nevar pieteikties? “Ir četri kritēriji. Pirmkārt, skolā jau iepriekš bija jābūt valsts aizsardzības mācībai. BPVV šo mācību priekšmetu iespējams apgūt jau otro gadu. Otrkārt, jābūt Aizsardzības ministrijā apstiprinātam jaunsargu instruktoram. Valsts aizsardzības mācība jāpasniedz speciālistam ar konkrētām, specifiskām zināšanām.

Treškārt, mācību grupā jābūt vismaz desmit skolēniem. Ceturtkārt, jābūt atbilstoši skolas videi, piemēram, tuvumā izglītības iestādei jāatrodas mežam. BPVV un Tilžas vidusskola atbilst šiem kritērijiem. Par to ir liels prieks, kas sniedz jaunas

iespējas un ieguvumus skolēniem un viņu vecākiem. Arī vairāki skolēni, kuri tikko absolvējuši 9.klasi, apliecinājuši, ka vēlas apgūt valsts aizsardzības mācību. Interesi par to izrāda gan zēni, gan arī meitenes. Turklāt daļa skolas absolventu jau līdz šim izmantojuši iespēju veidot militāro karjeru,” jauniešus izmantojot šo iespēju aicina A.Krēmane.

Arī Tilžas vidusskolā skolēniem līdz šim bija iespēja apgūt valsts aizsardzības mācību, kur šo mācību priekšmetu pasniedz jau vairākus gadus. Kāda būs atšķirība starp valsts aizsardzības mācību pilotprojekta laikā un šo pašu mācību priekšmetu līdz šim? Tilžas vidusskolas direktore GUNTA RIŽĀ stāsta, ka pagaidām konkrēti tas nav zināms – šis jautājums ir dienaskārtībā. Tiesa, būtiskas atšķirības nav gaidāmas, un satura ziņā pilotprojekta valsts aizsardzības mācība būs praktiski tāda pati, kā līdz šim (iespējams, ar nelielām izmaiņām). Jebkurā gadījumā arī G.Rižā pārliecināta, ka valsts aizsardzības mācība ir noderīgs mācību priekšmets. Īpaši aktuāls tas ir jauniešiem, kas savu nākotni redz darbā iekšlietu sistēmā. Arī liela daļa pašreizējo Tilžas vidusskolas 9.klases absolventu plāno septembrī uzsākt valsts aizsardzības mācību.

Ar detalizētāku informāciju par valsts aizsardzības mācību ikviens interesents var iepazīties laikraksta “Vaduguns” kontā sociālajā tīklā “Facebook”.

Pasniegs valsts aizsardzības mācību

Balvu Profesionālajā un vispārizglītojošajā vidusskolā un Tilžas vidusskolā valsts aizsardzības mācību pasniegs GUNTIS LIEPIŅŠ (attēlā) – pieredzējis jaunsargu instruktors ar militāro izglītību, kuram ir arī nepieciešamā pedagoģiskā izglītība. “Šāds mācību priekšmets ir ļoti noderīgs, kas skolēnos stiprinās patriotismu, pilsonisko nostāju, liderību un attīstīs daudzas spējas. Tāpat jāuzsver, ka šī mācību priekšmeta mērķis nav rekrutēt jaunos karavīrus, bet izglītēt valsts aizsardzības jomā. Jāpiebilst, ka jauniešu ikdienu jaunsardzē un valsts aizsardzības mācības pasniegšanas specifika un saturs ir diezgan līdzīgs – interesants un noderīgām zināšanām bagāts,” stāsta G.Liepiņš.

Lappusi sagatavoja A.Ločmelis

Foto - A.Ločmelis

Foto - no personīgā arhīva

Safronovkas purvā saimnieko "Safronovkas ogas"

Plāno paplašināt dzērveņu stādījumus

Dod darbu jauniešiem. Nodarbinātības valsts aģentūras Balvu filiāle jau ir informējusi, ka šogad visvairāk skolēnu - 18 - vasaras brīvdienās strādās uzņēmumā SIA "Safronovkas ogas" Baltinavas novadā. 1. jūnijā purvā dzērvenes ravēja 4 Baltinavas vidusskolas jaunieši: Marika Graudumniece, Arīna Bistrova, Kristiāns Šaicāns un Arvils Keihs, kuri parakstījuši darba līgumus. Plānots, ka jūlijā purvā strādās 6, bet augustā 5 skolu jaunieši. "Pērn purvā strādāja vēl vairāk jauniešu - 30," informēja darba devējs A. Krūmiņš. Skolēni pastāstīja, ka Baltinavā ir grūti atrast darbu, kur strādāt vasarā, tādēļ izmanto iespēju.

Saimniecību "Paipalas" un tās īpašnieku ilgus gadus Baltinavas novadā zināja kā dzērveņu audzētāju, taču tagad purvam ir cits īpašnieks, kurš purvu iznomājis SIA "Safronovkas ogas". "Pērn parakstījām gan nomas līgumu ar purva īpašnieku, gan dibinājām uzņēmumu SIA "Safronovkas ogas" purva apsaimniekošanai," pastāsta nomnieks ANDREJS KRŪMIŅŠ no Salacgrīvas novada, kurš apņēmis apsaimniekot dzērveņu purvu Ziemeļlatgalē, Latvijas - Krievijas pierobežā.

Vispirms Andrejs vedina apskatīt purvu pastāstot, ka ilgāku laiku te nekas nebija darīts. Purvs bija atstāts pašplūsmā, aizaudzis nezālēm, kas traucē augt jaunajiem dzērveņu dzinumiem, kļūvis pārmitrs (turklāt pērn vēl bija pamatīgas lietavas), tādēļ pērn rudenī purvā no 4 hektārus lielās dzērveņu plantācijas novākti tikai 600 kilogrami ogu. "Pērn Siguldā, gadatirgū, tirgojot dzērveņu sulu, sanāca to piedāvāt pircējiem, kuri paši ir dzērveņu audzētāji Gulbenes pusē, bet uz gadatirgu bija atbraukuši vienkārši tāpat, iepirkties. Risinot sarunu, viņi pastāstīja, ka no aptuveni tikpat lielas dzērveņu platības pērn ievākuši 12 tonnas ogu. Ir uz ko tiekties!" saka Andrejs. Tādēļ patlaban purvā notiek dzērveņu ravēšana, ko veic skolēni un vietējie strādnieki. Jūnijs ir trakākais mēnesis, kad nezāles aug griezdamās. Turklāt jaunie dzērveņu dzinumi šajā laikā vēl nav pieņēmušies spēkā, jo viņiem traucē gan nezāles, gan veco dzērveņu stigas jeb horizontālie dzinumi, kas vienlaikus aizkavē arī mitruma iztvaikošanu. "Tas ir mīts, ka dzērvenēm patīk slapjums! Dzērvenes aug uz ciņiem, paceļoties uz augšu. Dzērvenes ir mitrumu mīlošs augs, taču tajā pašā laikā pārlietu liels mitrums tām nepatīk, tāpat kā tomātiem," norādot uz cini ar dzērveņu mētrām, saka Andrejs. Ejot pa purvu, šopavas ar tas šķiet pārlietu sauss, izkaltis šī gada saules svelmē, taču purva nomnieks skaidro, ka tā viss gluži nav. Purvs ir kā sūklis, kas uzsūc sevi mitrumu un patur. Mitrums purvā nosaka pēc mitruma mērītāja, un šobrīd tas liecina, ka mitruma vēl par daudz. Andrejs norāda uz grāvjiem, kurus plānots padziļināt, lai novadītu lieko mitrumu. Līgums ar uzņēmumu, kas to darīs, ir jau noslēgts. Savukārt, ja dzērvenes nepieciešams laistīt, šim nolūkam kalpo divi diķi un laistāmā sistēma. Svarīgs priekšnosacījums labai ogu ražai ir arī dzērveņu mēslošana, papildinot to *ēdienkarti* ar nepieciešamajām minerālvielām. Perspektīvā dzērveņu plantāciju plānots paplašināt līdz 6 hektāriem. Ir noslēgts līgums par krūmu izzāģēšanu, augsnes rekultivāciju un jaunu dzērveņu stādīšanu.

Šogad uzņēmums veiksmīgi reģistrējies kā mājražotājs. Ir izspiesta pirmā sula no pirmajām pērn ievāktajām ogām, un mērķis ir iet iekšā tirgos. "Tuvākajā laikā būs tikšanās ar dizaineri, kas izveidos preču zīmi. Mūsu uzņēmuma pamatprodukcija ir un būs sulas. Pērn salasījām arī simts kilogramus upeņu, kas savulaik iestādītas šepat, Safronovkā, pie mājām, kur atrodas mūsu *bāze*, ja tā var teikt. Mūsu sulas ražotne atrodas Tūjā, Salacgrīvas novadā," informē Andrejs.

Purvā. Par dzērveņu ražu cilvēki bieži vien spriež pēc dzērveņu ziedēšanas. Dzērvenes zied jūlijā vai arī agrāk. Pagaidām purvs vēl ir rūsgans, jo jaunie dzinumi nav pieņēmušies spēkā. Purva nomnieks Andrejs Krūmiņš, rādot cini ar dzērveņu mētrām, stāsta, ka tas ir mīts, ka dzērvenēm patīk pārlietu liels slapjums: "Dzērvenes bēg no slapjuma, augot uz ciņiem, dzērveņu mētras tiecas augšup."

Uzņēmums plāno iegādāties šoka saldētavas, kur savāktās ogas uzglabās, pēc vajadzības vedot tās uz ražotni, lai izspiestu sulu. Dzērvenes, kā jebkuras ogas, lai izspiestu no tām sulu, vispirms jāasadē. Pērn Salacgrīvas novada uzņēmējs ar projekta pieteikumu saldētavu iegādei startēja biedrībā "Balvu rajona partnerība", taču Lauku atbalsta dienests (LAD) projektu neatbalstīja, motivējot ar to, ka ogu sasaldēšana ir nevis pārstrāde, bet pirmapstrāde. "Mēģināsim vēlreiz! Bez investīcijām ražošanu nav iespējams attīstīt," secina uzņēmējs, kurš bez dzērvenēm Safronovkā iemēģina roku arī tomātu audzēšanā Salacgrīvas novadā. Tur viņš nomā 3 hektārus zemes, kur eksperimentālā kārtā vienā siltumnīcā aug tomāti, no kuriem arī spiedis sulu.

Jautāts, kur ņem zināšanas gan dzērveņu audzēšanā, gan biznesā, jaunais vīrietis pastāsta, ka griežas pēc padoma pie šajā jomā ziņošiem speciālistiem, kā arī ir mācījies Malnavas koledžā, kur ir labi pasniedzēji, kas iedod pamatzināšanas jaunajiem lauksaimniekiem arī netradicionālajā saimniecībā. "Koledžu gan nepabeidzu laika trūkuma dēļ, būs jāstājas no jauna, lai pabeigtu," secina Andrejs.

Baltinavas novada domē

25. maija sēdes lēmumi

Apstiprina pārskatu

Apstiprināja Baltinavas novada pašvaldības konsolidēto gada pārskatu par 2017. gadu.

Deleģē pārstāvi Civilās aizsardzības komisijā

Deleģēja a/s "Sadales tīkls" Balvu tīklu nodaļas vadītāju Andi Ločmeli veikt darbu pašvaldības Civilās aizsardzības komisijā.

Atļauj savienot amatus

Atļāva Sociālā dienesta vadītājam Evitai Pundurei savienot Sociālā dienesta vadītāja amatu ar sociālās darbinieces amatu darbam ar ģimenēm un bērniem, ar Latvijas Pašvaldību Sociālo dienestu apvienības biedres, novada domes pārstāvja Valsts Probācijas dienesta Balvu teritoriālās struktūrvienības konsultatīvajā padomē un Baltinavas Administratīvās komisijas locekles amatam.

Samaksās soda naudu

Nolēma samaksāt Valsts kasē novada domei piespriesto administratīvo sodu - naudas sodu 140 eiro apmērā - par "Zemes dziļu izmantošanas noteikumu pārkāpšanu". Uzdeva finanšu nodaļai soda naudu pārskaitīt Valsts kasē.

Ievieto sociālās aprūpes iestādē

Nolēma ievietot personu ilgstošas sociālās aprūpes iestādē, Šķilbēnu sociālās aprūpes mājā. Personas vai apgādnieka maksātspējas gadījumā izmaksas starpību starp klienta veikto iemaksu un sociālās aprūpes pakalpojuma faktisko izmaksu Šķilbēnu sociālās aprūpes mājā segs Baltinavas novada pašvaldība.

Izskata iesniegumu

Nolēma atteikties piešķirt nekustamajam īpašumam "Ābolkalni" līdzvērtīgu nekustamo īpašumu ar pirmpirkuma tiesībām uz pieciem gadiem.

Atļauj sadalīt

Nolēma atļaut SIA "Diķmalas" sadalīt nekustamo īpašumu "Diķmalas" ar kopējo platību 6 hektāri, izstrādājot zemes ierīcības projektu.

Groza statusu

Nolēma grozīt zemes nomnieka statusu no privātpersonas uz zemnieku saimniecību.

Iznomā zemi zemnieku saimniecībā

Nolēma iznomāt zemnieku saimniecībai "Riekstiņi" zemes gabalus - 0,138; 0,4; 1,32; 0,8; 3,8 hektāru platībā uz desmit gadiem bez apbūves tiesībām, zemes nomas maksu nosakot ārējos normatīvajos aktos noteiktajā apmērā.

Nolēma iznomāt zemnieku saimniecībai "Kaņepes" zemes gabalu 5,5 hektāru platībā uz desmit gadiem, zemes nomas maksu nosakot ārējos normatīvajos aktos noteiktajā apmērā.

Iznomā zemi privātpersonām

Nolēma iznomāt zemi privātpersonai 0,82; 0,7; 0,27; 0,74 ha platībā uz desmit gadiem bez apbūves tiesībām, zemes nomas maksu nosakot ārējos normatīvajos aktos noteiktajā apmērā.

Nolēma iznomāt zemi privātpersonai 0,7 ha platībā uz desmit gadiem bez apbūves tiesībām, zemes nomas maksu nosakot ārējos normatīvajos aktos noteiktajā apmērā.

Nolēma iznomāt zemi privātpersonai 0,6 ha platībā uz desmit gadiem bez apbūves tiesībām, zemes nomas maksu nosakot ārējos normatīvajos aktos noteiktajā apmērā.

Nolēma iznomāt zemi trim privātpersonām katrai 0,5ha platībā uz desmit gadiem bez apbūves tiesībām, zemes nomas maksu nosakot ārējos normatīvajos aktos noteiktajā apmērā.

Nolēma iznomāt zemi privātpersonai 2,6 ha platībā uz desmit gadiem bez apbūves tiesībām, nomas maksu nosakot ārējos normatīvajos aktos noteiktajā apmērā.

Pagarina līgumu

Pagarināja zemes nomas līguma termiņu ar privātpersonu 2009. gadā noslēgtajam līgumam uz desmit gadiem bez apbūves tiesībām, nomas maksu nosakot ārējos normatīvajos aktos noteiktajā apmērā.

Piešķir līdzekļus "Alisei"

Piešķir līdzekļus no novada pašvaldības pamatbudžeta 400 eiro bibliotēku informācijas sistēmas "Alise" abonēšanas maksai bibliotēkas vajadzībām.

SUP festivāls

Brauc tikai piedalīties, bet izcīna diplomu

Ar uzsaucienu "Nāc SUPot!" maija pēdējās nedēļas nogalē, 27.maijā, Ķīšezerā notika SUP festivāls, kura programma bija veidota tā, lai šo karsto dienu aizraujoši aizvadītu gan SUP entuziasti, gan arī tie, kuri tikai sāk interesēties par SUP aktivitātēm. Uz šo festivālu aizbrauca arī balveniete, trenere Inga Bleidere ar meitu Agnesi.

Šoreiz amatieru sacensību moto bija – svarīgākais ir piedalīties, nevis uzvarēt. Inga Bleidere, iepazīsies ar šo informāciju, nolēma izmēģināt, turklāt uz Ķīšezeru devās kopā ar meitu Agnesi. Ingai šī jau ir trešā sezona, kad viņa Balvu ezerā dodas ar SUP dēli. Viņai Nodarbinātības Valsts aģentūrā atbalstīts projekts, un pašas iegādātajam dēlim nu klāt nākuši vēl trīs, un jau baudīt ezera viļņus, saulrietus vai vingrošanu uz SUP dēļa var doties četratā. "Domāju, tikai izmēģināšu! Aizbraucām, visi sveši, skatās uz mums - kas tie tādi atbraukuši. Kaut kā neērti sākumā bija. Amatieru grupā startējām kādas divdesmit sievietes. Kad jau pamanīju, ka priekšā esam tikai trīs, nolēmu, ka trijniekā varētu tikt. Viena SUPotāja krita, un es cīnījos ar palikušo braucēju. Man nebija sacensību pieredzes, tāpēc centos turēties aiz viņas, jo nezināju, kas jādara," atceras Inga. Attālums bijis ietekmīgs - tā kā trīs reizes šķērsot Balvu ezeru no parka līdz Steķentavai. Turklāt sacēlies liels vējš, un SUPa novaldīšanai bija nepieciešamas ne tikai laba līdzsvara prasmes, bet arī spēks. Taču Ingai palīdzējuši treniņi TRX piekares sistēmās, un viņa uzsākusi cīņu ar viļņiem.

"Vecais dēlis bija pierastāks, bet ar jauno biju braukusi tikai reizes trīs, tāpēc nezināju, kā rīkoties lielos viļņos. Baidījos, ka nenopūš no dēļa. Lieliem eksperimentiem laika nebija, vajadzēja airēties un turēties aiz uzvarētājas, kurai jau ir sacensību pieredze. Tas ļāva man izcīnīt 2.vietu," priecājas Inga. Pēc reģistrācijas un pirms brauciena Inga kopā ar vēl septiņiem dalībniekiem piedalījās SUP fitnesa nodarbībās, ko vadīja Kaspars Zlidnis. "Tā bija interesanta pieredze, un arī man ir ideja organizēt vingrošanu uz SUP dēļa Balvu ezerā. Domāju, gribētāji atrastos," spriež Inga. Par dalību šādās sacensībās viņa ir domājusi jau iepriekšējā gadā, taču atturējās aukstais laiks, - Ingai nav hidrotērpa, kādus mugurā velk SUPotāji. Taču šogad siltais laiks tā vien mudinājis, - izmēģini! Informāciju atradusi internetā un, daudz nedomājot, āvusi kājas, jo gribējies gūt sacensību pieredzi. Nu ir prieks un gandarījums - mājup Inga Bleidere atgriezies ar 2.vietas diplomu. Arī balvām, jo organizatori solīja katram piektajam finišu sasniegušajam dalībniekam kādu no festivāla sponsoru sarūpētajām dāvanām. Gan Inga, gan Agnese saņēma labas dāvanu kartes. Interesanti bijuši DRAGON mači, kad katrā komandā uz viena SUP dēļa brauc četri dalībnieki.

SUP DĒĻU NOMA
pēc pieteikuma,
tālrunis 26351072.

Kopā ar uzvarētāju. Inga Bleidere ir gandarīta, ka pieveikusi viļņus, noturējusi SUP dēli lielajā vējā, turklāt vēl izcīnījusi uzvaru gan pār sevi, gan pārējām dalībniecēm.

Foto - no personīgā arhīva

Sporta skolotāju metodiskās apvienības sanāksme

Apbalvo skolēnu sporta spēļu uzvarētājus

28.maijā Balvu Sporta skolā notika Balvu Sporta skolotāju metodiskās apvienības sanāksme, kurā kausus un diplomus saņēma pamatskolas un vidusskolas atklāto skolēnu sporta spēļu kopvērtējumā.

Metodiskās apvienības vadītājs Jānis Zakariņš atzina, ka aizvadīts labs gads, dalībnieku bijis daudz, sasniegumi labi, tikai gribējies, ka vairāk Balvu novada atklātajās skolēnu sporta spēlēs iesaistās Viļakas novads.

VIDUSSKOLĀM:

A grupā: 1. vieta - diploms un kauss Balvu Valsts ģimnāzijai, 2. vieta - Rugāju vidusskolai, 3.vieta - Baltinavas vidusskolai;

B grupā: 1.vieta - Balvu Valsts ģimnāzijai, 2.vieta - Rugāju novada vidusskolai, 3.vieta - Baltinavas vidusskolai;

C grupā: 1.vieta - Balvu Valsts ģimnāzijai, 2.vieta - Balvu pamatskolai, 3.vieta - Bērzpils vidusskolai;

D grupā: 1.vieta - Balvu pamatskolai, 2.vieta - Rugāju novada vidusskolai, 3.vieta - Baltinavas vidusskolai.

PAMATSKOLĀM:

B grupā: 1.vieta - Balvu pamatskolai, 2.vieta - Stacijas pamatskolai, 3.vieta - Tilžas internātpamatskolai;

C grupā: 1.vieta - Stacijas pamatskolai, 2.vieta - Tilžas internātpamatskolai, 3.vieta - Eglaines pamatskolai;

D grupā: 1.vieta - Eglaines pamatskolai, 2.vieta - Stacijas pamatskolai, 3.vieta - Tilžas internātpamatskolai.

Diplomu un medaļu klāsts - pamatīgs. Balvu Bērnu un jaunatnes sporta skolas metodiskās apvienības vadītājs Arnis Voika visus sporta skolotājus sveica ar mācību gada noslēgumu. Viņš atzina, ka visas plānotās sacensības aizvadītas veiksmīgi.

Foto - Z.Logina

Sporta diena kā laba tradīcija

Koordinācija, lokanība un veiklība pie ūdens

30.maijā Balvu Profesionālās un vispārīzglītojošās vidusskolas un Rīgas Valsts tehnikuma Balvu teritoriālās struktūrvienības audzēkņi devās izbaudīt sporta stundu pie ūdens.

Sporta skolotājs Gatis Stepanovs stāsta, ka sporta diena ik gadu notiek jau tradicionāli - rudenī, skolu uzsākot, un pavasarī, skolu beidzot. Uz Latvijas Valsts svētkiem ir Vīru spēles - arī kā laba skolas tradīcija. "Lai skolēnus ieinteresētu piedalīties sporta dienās, ikreiz jāievieš kāds jaunums, kāda novitāte, lai būtu radoši un atšķirīgi sporta veidi. Šoreiz mūs atbalstīja Edgars Kaļva ar piepūšamajām atrakcijām un Inga Bleidere ar SUP dēļiem, kas skolēniem patika. Kā tradicionāls sporta veids palika volejbols, kas skolā ir mācību programmā. Skolēni mācījās smilšu volejbola spēli, gūstot uzvaras un piedzīvojot zaudējumus," pastāstīja Gatis Stepanovs. Viņš uzsvēra, ka pirmajā vietā bija domāts par skolēnu drošību, jo sporta diena notika pludmales volejbola laukumā pie Bolupes tilta ezera krastā. "Bija dežuranti, bija drošības vestes, kuras izmantoja SUPotāji, šoreiz nedrīkstēja arī peldēt," piebilda sporta skolotājs. Inga Bleidere dāvināja braukšanu ar SUP dēļiem 1,5 stundu garumā, un šo balvu izcīnīja trešais kurss. Piepūšamajās atrakcijās ātrākais bija Armands Voits, bet pludmales volejbola uzvarēja Rīgas Valsts tehnikuma spēlētāji, no "Autokruza" saņemot ielūgumus uz motokrosu Viļakas "Baltā brieža" trasē.

Smilšu volejbola spēle skolēnus iepriecina. "Skolā apgūstam kustību koordināciju, lokanību, veiklību, ātrumu - nu to ikviens varēja pielietot brīvā dabā sporta stundā. Bija arī pusdienas, apbalvošana, un diena izdevās lieliska," vērtē Gatis Stepanovs.

Lappusi sagatavoja Z.Logina

Foto - Z.Logina

Dzīvo sociālajā mājā

Saulainas telpas un puķu košums

Maruta Sprudzāne

Sociālā māja "Atvasara" Balvos pārkāpusi pirmā gadu desmita sliekšni. Saulaina, silta un labiekārtota, tādos apstākļos te dzīvo gados vecāki ļaudis. Taču isāku vai garāku laiku namā iespējams aizvadīt arī cilvēkiem, kuri nebūt nav seniori.

Sociālā darbiniece Gunita Ledaine atklāj, ka sociālajā mājā visas istabas nav aizņemtas. Šobrīd te dzīvo desmit cilvēki un brīvas vietas ir kādas septiņas. Pieņemot lēmumu par sociālās dzīvojamās platības piešķiršanu, konkrēto pretendentu noteikti izvērtē. Šī dzīvesvieta vispirms paredzēta senioriem un cilvēkiem ar funkcionāliem traucējumiem, taču ar prasību, ka viņi spēj sevi aprūpēt un pagatavot ēdienu. Istabas izvietotas abos mājas stāvos, ir vairākas virtuves ar nepieciešamo aprīkojumu un, protams, visas sadzīviska rakstura ērtības.

Brīvās istabas arī izīrē, vadoties pēc Balvu novada pašvaldības Sociālā dienesta maksas pakalpojumu cenrāža. Visbiežāk uz laiku sociālajā mājā vēlas dzīvot kāds strādnieks vai ārsts rezidenti. Mājas pirmajā stāvā atrodas arī Balvu teritoriālā invalīdu biedrība. Sākotnēji, kamēr nebija norāžu, kur biedrības telpas meklējamas, mājas iemītnieki jutušies traucēti, tāpēc izskanējis viens otrs pārmetums. Laika gaitā abas puses saradušas. Gunitas pārliecība: "Atvasara" ir laba iespēja aizvadīt vecumdienas gados vecākiem cilvēkiem. Viņiem nav jājūtas vientuļi, jo rīkojam arī pasākumus, radoša rakstura nodarbes, svētku brīžus. Nodrošinām transportu uz Balvu centru, ja rodas nepieciešamība."

Par labo *gariņu* "Atvasarā" sauc Dainu - darbinieci, kura

Foto - M. Sprudzāne

Rūpējas par kārtību. Daina ir tas čaklais rūķītis, kura gādā, lai visas koplietošanas telpas "Atvasarā" būtu spodras. Pati saka, ka uz šo darbu nāk ar prieku. Daina *pieskata* arī puķu košumu uz palodzēm un parūpējas par dobēm pagalmā. Gan iemītniekus, gan citus apmeklētājus priecē arī "puķu aka" nama priekšdurvī.

rūpējas par mājas koplietošanas telpu kārtību, spodrīna virtuvēs plītis un palīdz sakopt arī istabas, ja kādam tas kļuvis par grūtu. Daina atklāj, ka tagad silto dienu rītos iemītnieki jau agri ir pabrokastojuši un devušies savās gaitās. Kāds iziet pastaigā, cits lasa grāmatu, vēl kāds sauļojas vai arī aprauga

Foto - M. Sprudzāne

Gaida lielo gadskārtu. Klaudija dzīvē vienmēr bijusi skrejoša, kurai patīcis apciemot radniekus un paziņas. Viņas istabiņā uz galda noliktas mīlo mazmazbērnu fotogrāfijas. Mazbērni dzīvo tālu – Anglijā, taču regulāri zvana un brauc arī ciemos. Oktobrī šai "Atvasaras" iemītniecei būs jau 88. mūža gadskārta.

savu mazo dārziņu. Tāds ir Haraldam Dumpim, kurš sociālajā mājā dzīvo gadus septiņus. Te viņam patīk, viss ir labi, lai gan ļoti bieži atmiņu taciņa aizved uz Auci, kur dzīvots kādreiz. Haralds tagad rūpējas par dobi, kur iesējis dilles, lokus, un pašaudzētie zaļumi papildina viņa pusdienas.

Mirkļi Ziemeļlatgalē

Viļakas novadā ciemojas vairāk nekā pussimts fotogrāfu

Edgars Gabranovs

Pagājušās nedēļas nogalē Viļakas pusē strādāja 52 fotogrāfi, kas trīs dienas iemūžināja lietas, vietas un cilvēkus fotodienā "Viens mirklis no 100 Ziemeļlatgalē".

"Jāprot saskatīt un noķert"

Piektdienas pēcpusdienā Rekovā sastaptais fotogrāfs JURIS RUTKASTE no Aizputes neslēpa, ka mūsupusē *iemaldījies*, pateicoties labam draugam no Rēzeknes – fotogrāfam Jurim Laizānam: "Pērn viņš ciemojās Kurzemē un teica: "Juri, Tev jābrauc uz Latgali." Te nu es esmu. Ar fotografēšanu amatiera līmenī nodarbojos kopš 8 gadu vecuma, tagad man 63!" J. Rutkaste atklāja, ka viņam patīk fotografēt augus un dzīvniekus. "Laikam tāpēc, ka esmu makšķernieks un mednieks," viņš piebilda. Jautāts, kādus iespaidus gaida Ziemeļlatgalē, kurzemnieks paskaidroja, ka vēlas redzēt latgaļu sētu: "Gribu izbaudīt tradīcijas un šmakovku arī."

Pasākuma idejas autors ANDRIS ZELČS pastāstīja, ka fotodienas noskatītas pēc plenēra Rēzeknē: "Tiesa, šī ideja galvā mājaja daudz agrāk, kad notika fotodienas Susājos. Tolaik domubiedru skaits nebija liels, tāpēc gribējās noorganizēt kaut ko vērienīgāku." A. Zelčam tuva ir dabasskatu iemūžināšana. "Dabā vienmēr var atrast kādu *odziņu*," nešaubās viņš. Lūgts atklāt, kāda ir viņa attieksme pret tiem, kuri bildē ar tautā saucamajiem *ziepju traukiem* un mobilajiem telefoniem, A. Zelčs sprieda, ka visi esam domubiedri. Viņam piekrita fotogrāfi no Lietuvas, kuri ar fotografēšanas mākslu ir uz 'tu'. "Draugi izstāstīja, ka Latvijā notiks interesants pasākums, kurā var piedalīties ikviens interesents. Nu esam

šeit. Ko ceram ieraudzīt? Gūsim jaunus iespaidus, kā arī draugus. Savulaik aizrāvos ar dabas fotografēšanu, bet tagad fascinē portreti," atklāja Daiva no Šauļiem.

Nedēļas nogale mūsupusē bija karsta un saulaina. Lietuvas draugi jautāti, vai saules stari, viņuprāt, neapgrūtina darbu, sprieda, ka ēnu un saules staru spēles var dot negaidītu un pat brīnišķīgu efektu. "Jāprot saskatīt un noķert," viņi paskaidroja.

"Kas tā par vietu?" jeb Sākumā ieraus pats

Par fotomākslu un skaistiem fotokadrēm, kā arī fotopierakstiem stundām ilgi bija gatavs bija stāstīt AIVARS BITE. "Esmu atbraucis no Latvijas vidienes – tieši pretī Skrīveriem, otrā pusē Daugavai. Kas tā par vietu? Jaunjelgava." Viņš pavēstīja, ka 5. jūnijā Jaunjelgavā viesosies Valsts prezidents: "Raimonds Vējonis stādīs ozoliņu. Tā kā es dziedu Staburaga kori, prezidentam dāvināšu 1956. gadā uzņemtu Staburaga bildi ar četriem bērniem uz akmens. Divi no viņiem solīja atbraukt. 1995. gadā Guntim Ulmanim uzdāvināju izvirpotu kausu, kurā iestrādāta ūdens glāze ar Staburaga ūdeni, un ozolkoka mucīņu ar medu un tajā iestrādātu Staburaga bildi. Tolaik aizmugurē stāvēja Stučkas Izglītības nodaļas vadītāja Vilma Brikmane, kura teica: "Prezidentam nedrīkst dot dzert ūdeni - var noindēt." Jebkurā gadījumā tagad gribu to visu atkārtot, bet, lai nebūtu pārpratumu, vispirms malku ūdens ieraušu pats. Jaunjelgavas novada domes priekšnieks teica, ka Staburaga bildi nevajag dāvēt, jo, lūk, dāvās pašvaldības ēkas foto. Vai prezidentam vajag 119 pašvaldību ēku foto? Bet Staburags ir vienīgais! Nezinu, vai man izdosies satikt prezidentu."

Foto - E. Gabranovs

Nav novaldāms. Fotogrāfa Aivara Bites (foto - otrs no kreisās) kolēģe Vija Kreicuma no Jelgavas, raksturojot Aivaru, uzsvēra, ka viņš nav novaldāms. "Tāpēc šodien esam Latgalē," viņa piebilda. Savukārt Aivars lielīja Vijas sacerētos pantīņus, kas raksturo viņa uzņemtas fotogrāfijas. Piemēram, pie foto no Rēzeknes puses: "Ai, Latgale, tik mīla, laipna, skaista./ Tā bildēs tēlota, tā Pliča smaidā laistās./ Dod Inga Rēzeknē šo gleznu jauko./ Kas domi vilinās, lai pastaigā pa laukiem."

Foto - E. Gabranovs

Pārsteigums. Atklājot fotodienas Rekovā, pirmais un septītais fotogrāfs, kurš pieteicās trīs dienu piedzīvojumiem Viļakas pusē, saņēma dāvanā T-krekliņu. Veiksme uzsmaidīja arī Māritei Melņikai (foto).

Pēdējais sportiņš pirms garās vasaras

Jaukajā 1. jūnija dienā, kas ir arī Starptautiskā bērnu aizsardzības diena, Balvu Valsts ģimnāzijas sporta laukumā uz mākslīgā seguma valdija liela rosība un skanēja skaļas bērnu čalas. Te notika Balvu novada bērnu sporta svētki, kuros ieradās deviņas izglītības iestāžu komandas. Šoreiz pasākuma mērķis nebija noskaidrot ne ātrāko, ne veiklāko izglītības iestādes komandu, bet gan pirms garā vasaras brīvlaika izbaudīt prieku un gandarījumu, esot kopā un sportojot.

Lai valda jautrība un prieks! Sveikt novada jaunākos sportistus šajā pasākumā bija ieradusies arī Balvu novada Izglītības, sporta un kultūras pārvaldes vadītāja Inta Kaļva. Pirms viņai dot vārdu, klauni Čiko un Riko pārvaldes

vadītājai piešķīra savu piederības zīmi - klauna degunu. "Lai šodien visapkārt valda prieks un lai vakarā vecākiem varat pastāstīt, cik forša bija diena. Izbaudiet šo brīdi, un saulainu vasaru visiem," vēlēja I. Kaļva.

Di-danceriņi iesilda un demonstrē, ko māc. Pasākuma īpašie viesi bija Bērnu un jauniešu centra deju grupas *Di-danceriņi* dalībnieki, kuri skatītājiem un pasākuma dalībniekiem parādīja, cik meistarīgi sezonas garumā apguvuši hip-hop soļus. Arī pārējie sporta svētku dalībnieki labprāt izmantoja iespēju piedalīties īpašajā Ditas Niperes meistarklasē, pēc kuras atzina, ka daži deju soļi nemaz tik viegli nebija. Toties jautrība sīta augstu vilni.

Bez problēmām! Viens no sarežģītākajiem pārbaudījumiem bija šķēršļu joslas pārvarēšana ar plastmasas glāzi, kas pieļieta ar ūdeni līdz ar malām. Bērni atzina, ka šajā uzdevumā galvenais bija koncentrēties un censties kustēties tik prātīgi, lai no glāzes neizlīst ne pilīte. Vienam tas izdevās ļoti labi, citam ne pārāk, taču centās visi.

Startam gatavi. Pēc svinīgās svētku atklāšanas, klaunu Čiko un Riko uzrunām, kā arī paraugdemonstrējumiem, bērni iesildījās, lai jau pēc maza mirkļa dotos pierādīt savu varēšanu un prasmes. Šajās sporta spēlēs goda pjedestālu neviens nedalīja, jo katra izglītības iestādes komanda par dalību pasākumā nopelnīja vērtīgas dāvanas – sporta inventāru, kas ļaus pilnveidot bērnu prasmes, lai ar katru gadu uzrādītu arvien labākus un labākus sportiskos sasniegumus.

Viens par visiem, visi par vienu. Spēks ir komandā – par to sporta spēļu gaitā pārliecinājās ikviens no dalībniekiem. Arī uzdevumā "Riņķu tunelis" bērniem bija jāpierāda, ka viņi spēj būt saliedēti un atbalstīt viens otru, lai sasniegtu pēc iespējas labāku rezultātu. Roku rokā, plecu pie pleca, skolotāju uzmundrināti, viņi centās, cik spēja.

Labāk nevar būt! Viens no uzdevumiem, ko visi komandu pārstāvji izpildīja ar milzu prieku, notika uz piepūšamajām atrakcijām. Katram dalībniekam, pārvarot šķēršļu joslas, trīs reizes vajadzēja uzskriet atrakcijas augšā un atgriezties atpakaļ. Šajā pārbaudījumā bērni bija gatavi uzkavēties kaut vai visu dienu.

Galvenais – precizitāte. Katrā no daudzajām sportiskajām aktivitātēm bija jāpiedalās ikvienam komandas dalībniekam, tādēļ bērni ar skaļiem uzmundrinājuma vārdiem un uzsauzieniem atbalstīja ikvienu savu kolēģi.

Futbolā arī meitenes. Visi pārbaudījumi, ar kuriem nācās tikt galā izglītības iestāžu audzēkņiem, tapa sadarbībā ar Balvu Sporta centra speciālistiem. Kādā no aktivitātes centriem arī meitenēm bija lieliska iespēja pierādīt, ka viņas spēj koncentrēties un raidīt precīzu sitienu futbola vārtos. Vienai ar pirmo spērienu izdevās iegūt maksimālo punktu skaitu, bet citām tomēr nācās papūlēties.

Lappusi sagatavoja S. Karavoičika

Skolotājas stāsts

Paliks gandarījums un atmiņas...

Skolotāja LĪVIJA SOCKA Balvu Sporta skolas metodiskās apvienības sanāksmē saņēma ziedus no kolēģiem - sporta skolotājiem. Iemesls - Bērzpils vidusskolas Krišjāņu filiāle ar septembri būs slēgta, un skolotājai Līvijai darbavietas šeit vairs nebūs. Šajā mācību gadā no 1. līdz 9. klasei te uz skolu devās tikai 14 skolēni.

“Šajā skolā strādāju kopš 1980. gada, esmu bijusi sākumskolas skolotāja, mācījusi angļu valodu un vadījusi sporta stundas, tāpēc ir sāpīgi un grūti ap sirdi, jo manas darba gaitas te ir beigušās,” tik tieši ir skolotāja Līvija Socka. Viņa pēc studijām Liepājas Pedagoģiskajā institūtā mācījusi Daugavpils Universitātē, absolvējusi sporta fakultāti. “Skola man vienlaikus ir darbs un hobijs, un es nezinu, kā būs bez šī darba dzīvot. Kad beigsies mācību gads, līdz pensijai man paliks vēl 4 gadi un 4 mēneši. Esmu izlēmusi, ka stāšos bezdarbniekos, ko citu? Pēc tam arī domāšu, ko darīt tālāk,” saka Līvija. Uz jautājumu, kas ir tā vilkme, kas liek iet uz skolu, kas liek audzēkņiem iemilēt sportu, Līvija atbild, ka pašas izdzīvotais. “Esmu bijusi šķēpa un bumbiņas metēja, meiteņu komandā spēlēju rokasbumbu. Ar pateicību atceros savus sporta skolotājus Elmāru Kravali, Līviju Mantoni, Juri Vaskinoviču, Pēteri Socki, kurš vēlāk kļuva mans vīrs. Tas viss mani ievilkā sporta pasaulē un tur vēl tagad,” atmiņās dalās skolotāja. Viņa atceras, cik gandarīta jutusies, stāvot uz goda piedestāla Ādažos pēc 7. klases, kad sacensībās mestā bumbiņa aizlidojusi 44 metrus. Skolas laika diplomu un apbalvojumi vēl saglabāti. Skolotāja atceras savu Eglaines astoņgadīgajā skolā pavadīto laiku, kad viņai bijis paštaisīts šķēps un viņa aiz šķūņa to lidinājusi teju pirms katras došanās uz skolu. Šķēpu taisījusi pati, tikai uzgali palīdzējis uzlikt tēvs. Arī šķēpa mešanā Balvu rajona sacensībās nopelnījusi diplomu, padevusies arī rokasbumbas spēle. Uz sacensībām braukuši smagajā mašīnā, bez kāda komforta. “Ne reizi vien esmu teikusi, ka sports ir mana slimība un pārdzīvoju par katru savu skolēnu. Bet, ja vēl ir rezultāts, prieks ir dubults!” neslēpj Līvija.

“Krišjāņu skolā sportu audzēkņi mīlēja. Atnāca pirmajā klasē skolēns, un es jau pēc mēneša vai diviem redzēju, kādā sporta veidā viņš varētu attīstīt savas spējas. Bija tikai jāstrādā - pacietīgi un zinoši, lai nezustu interese, un ilgā pieredze deva rezultātus. Ar visām grupām esmu braukusi uz visām

sacensībām, guvām panākumus, piedzīvojām zaudējumus - kā jau tas sportā ir. Tagad man ir divi ļoti skrējēji no Jaunzeikaru ģimenes. Nākamajiem skolotājiem ar viņiem būtu jāpastrādā, tad rezultāti neizpaliktu. Par šo faktu jau esmu informējusi Bērzpils vidusskolas sporta skolotāju. Mana kvēlākā vēlēšanās ir, lai šie bērni tiktu pamanīti,” stāsta skolotāja. Viņai bijuši satrenēti ļabi basketbolisti, un pēc kādām sacensībām Līvija devusies uz Rīgu. Spēle sen beigusies, bet acu priekšā visi bērni dzeltenajos krekliņos, -ne mirkli garajā ceļā no prāta neizgājuši. Uz jautājumu, vai tagad bērni laukos arī pagalmos spēlē futbolu jeb sēž internetā, skolotāja atbild, ka gadās arī kusalāki bērni, kuri nav piemēroti sportam, bet pārsvarā var strādāt ar katru, ja vien pašiem ir interese. Līvija daudz domājusi, kā strādāt sporta stundās ar apvienotajām klasēm, kad līdzās pirmklasniekam laukumā ir piektklasnieks. Bet nekas, atradusi īpašas metodes, un stundas notikušas. Līdzīgi apvienotās stundas bijušas arī 6. - 9. klašu audzēkņiem. Skolotāja neslēpj, ka uz sporta pulciņu nākuši skolēni no 1. līdz 9. klasei: “Man nekas nebija preti pastrādāt ilgāk un arī atsevišķi, ne tikai iekļauties oficiālajos laikos. Tā tautas bumbā iedevu vieglo bumbiņu, lai metienos lielie netraumētu mazākos. Protams, arī brīdināju, lai lielie pret mazākajiem izturas saudzīgi. Mēs redzam un pazīstam katru bērnu.” Bumba, teniss, novuss skolēniem bija pieejams ne tikai sporta stundās, bet arī ārpus tām.

Televīzijā skolotāja, ja vien ir laiks, labprāt skatās basketbolu un volejbolu. Savus lielākos skolēnus viņa aizvedusi uz Valmieru, uz basketbola maču, kur spēlējušas spēcīgas komandas, lai redz, kā dzīvē izskatās lielais sports. “Bērniem ļoti patika. Nākamajā gadā esmu nolēmusi doties skatīties sacensības klātienē, lai arī skolā nestrādāšu. Piemēram, kad notiks vieglatlētikas sacikstes Rugāju stadionā. Varbūt arī uz citām aizbraukšu, jo esmu emocionāla līdzjutēja. Hokejā varu taurē nopūst, varu uzsist dūri galdā,” smeļ skolotāja. Viņai ir arī kāda rūpe - kur līdz ar skolas likvidāciju paliks daudzie kausi un diplomu, ko izcīnījuši krišjānieši? Šobrīd tie ir skolotājas uzraudzībā. “Varbūt kādā telpā izveidot muzeju, jo bail, ka viss tiks izmēts, pazudis nebūtībā... Varbūt vieta atrastos bibliotēkā? Jeb tam atvēlēt kādu istabu personīgajā trīsistabu dzīvoklī un ar laiku materiālu klāstu paplašināt? Man ir audzēkņi, kuriem arī tālākajos dzīves ceļos sportā ir ļabi sasniegumi. Sekoju līdzī Laumas Nagles panākumiem Rēzeknē. Viņu ļoti lielījuši turienes skolotāji sakot, ka meitene

Foto - Z. Logina

Ziedi no Balvu sporta skolotāju metodiskās apvienības - Bērzpils vidusskolas Krišjāņu filiāles skolotājai Līvijai Sockai. Viņai septembrī uz skolu vairs nebūs jāiet, jo Krišjāņu filiāli slēdz. Tas nekas, ka skolēnu sporta spēlēs kausus šogad audzēkņi neizcīnīja, taču visi skolas 14 bērni bija iesaistīti piecās sacensībās un B grupā ierindojās 4. vietā. Basketbolā B grupas meitenes pat izcīnīja 1. vietu. “Katras sacensības man bijušas neaizmirstams un emocionāls pārdzīvojums. Uz darbu vienmēr esmu gājusi ar sirdi un dvēseli. Bet laiks iet savu gaitu, un augustā man būs jau 60, aiz muguras piepildīti 42 darba gadi,” secina Līvija Socka.

labi pārzinot visus sporta veidus. Basketbolā viņa atveda man parādīt izcīnītās medaļas, mēs fotografējāmies, un es viņai speciāli izveidoju atsevišķu mapīti. Pagājušajā gadā Krišjāņu skolu pabeidza Tine Martuzāne, aizgāja mācīties uz Malnavu, kur gūst panākumus teju visos sporta veidos. Atbrauca pie manis vienā piektdienā un atveda šokolādi sakot: “Skolotāj, jūs mani esat tik lieliski sagatavojuši!” Tine kopā ar komandu jūnijā dosies uz Vācijas spēlēt futbolu un atzīst, ka tas ir tikai mans nopelns. Kārsavas vidusskolā mācās Ilvija Nagle, kura kā skrējēja braukā pa sacensībām. Tas dod spēku un gandarījumu, ka ilgo gadu darbs nav bijis velts,” atmiņu stāstījumu noslēdz skolotāja L. Socka.

Pasākums Balvu Valsts ģimnāzijā

“Pateicības gaismā iemirdzēties”

31. maijā Balvu Valsts ģimnāzijā notika pasākums “Pateicības gaismā iemirdzēties”, kurā godināja labākos skolotājus, skolēnus un viņu vecākus.

Uz pasākumu bija uzaicināti 92 skolēni, no kuriem 25 bija ar vidējo vērtējumu virs deviņām ballēm, bet 16 skolēniem vēl bez teicamām sekmēm bija iegūtas godalgotas vietas vismaz starp novadu olimpiādē vai zinātniski pētnieciskajos darbos. “Nekas nav tik viegli, kā atrast ceļu tumsā. Dienasgaismā tevi moka šaubas. Tu paļaujies uz citu pēdām, citu riteņu sliedi, cita atstātām zīmēm,” Imantu Ziedoni citēja ģimnāzijas direktore Inese Paidere. Viņa uzsvera, šī gada Pateicības pasākums ir kā sava veida ieskaņas motīvs 9. Balvu novada svētkiem jūlijā. “Gaisma ir dzīves priekšnoteikums un enerģijas avots mūsu ikdienā. Gaisma - tas ir arī atmosfēras skaistums - kā tas redzams saulrietā un saullēktā, varavīksnē. Savukārt krāsas ir tās, kas bagātina vidi, stimulē un iepriecina cilvēkus, rada skaistumu mūsu mājās, pilsētās un dzīvēs. Mūsdienās gaisma savieno pilnīgi dažādus cilvēkus un kultūras vienā ģimenē. Gaismas nesēji mūsu skolā ir skolotāji, tāpēc pirmais paldies šobrīd skolotājiem un skolas tehniskajiem darbiniekiem,” teica direktore. Pašus labākos ar naudas stipendijām godināt bija ieradusies mecenāti. “Dzīvojojot Balvos un Balvu novadā, priecājos, ka starp mums ir labestīgi un dāsni cilvēki, kuri sadzird ar sirdi - dāvina skolēniem stipendijas par augstiem sasniegumiem mācību jomā. Tie ir skolēni, kuru vidējā atzīme ir virs ‘9’, kā arī ir iegūta godalgota vieta vismaz starp novadu olimpiādēs,” uzsvera direktore, pauzot prieku, ka lielākā daļa mecenātu jau piekto gadu pēc kārtas līdzpriecejas un atbalsta jauniešus, “jo neko vairāk par saknēm un spārniem jau mēs bērniem iedot nevaram”.

Foto - no personīgā arhīva

Pateicības pasākums Balvu Valsts ģimnāzijā. Mecenāti atbalstīja 16 labākos skolēnus - 12.a klases skolnieci Ievu Jurjāni, 8.a klases skolnieci Mariju Luksti, 12.b klases skolnieci Vīviānu Bukšu, 7.b klases skolnieci Šeilu Aleksejevu, 7.b klases skolnieci Brigitu Zelču, 12.a klases skolnieci Kristīni Budeviču, 7.b klases skolnieci Ketiju Rakstiņu, 12.b klases skolnieku Dagnī Cibuli, 11.b klases skolnieci Paulu Paideri, 8.c klases skolnieci Karīnu Ozolu, 12.b klases skolnieku Gvido Dokānu, 12.b klases skolnieci Gunu Apšu, 10.b klases skolnieci Robertu Sērmūkšu, 9.c klases skolnieci Aneti Bērziņu, 11.a klases skolnieci Karīnu Ločmeli, 10.b klases skolnieku Ernestu Mežalu. Pateicības saņēma arī skolotājs Zigfrīds Lielbārdis, kura profesionalitātes rezultātā viņa skolniekam atkārtoti 1. vieta mājturības un tehnoloģiju olimpiādē valstī, kā arī 9.c klases skolnieks Sandis Livzenieks par iegūto 1. vietu valstī mājturības un tehnoloģiju olimpiādē.

Lappusi sagatavoja Z. Logina

Apsveikumi

To mīlas uguntiņu, kas Jums sirdī krita,
No visiem dzīves vējiem sargājiet,
Nekad lai nedzies tā, lai neiedegas cita,
Ja ceļš reiz sāks, tad kopā staigājiet!

Vismīļākie sveicieni
Ivetai un Ilgonim Zizlāniem
Sudrabkāzu jubilejā!

Krustmāte

Lai saule spīd,
Lai puķes zied...
Lai veselība laba,
Lai veiksmē roku sniedz!

Sirsniņi sveicam nozīmīgajā jubilejā
Konstanciju Kaņepi Slobodā, Baltinavas
novadā! Vēlam satiecību, veselību, pārticību.
Vaļa, Vene Orlovā

Kamēr Tev rokās ir saule,
Steidzies glāstīt un dot,
Kamēr Tev acīs ir saule,
Steidzies savus mīļos aplūkot.
Kamēr sirdī ir saule,
Tu nebūsi dzīvē lieka.
Kamēr vien Tev ir saule,
Mūžs Tevi nesalieks.

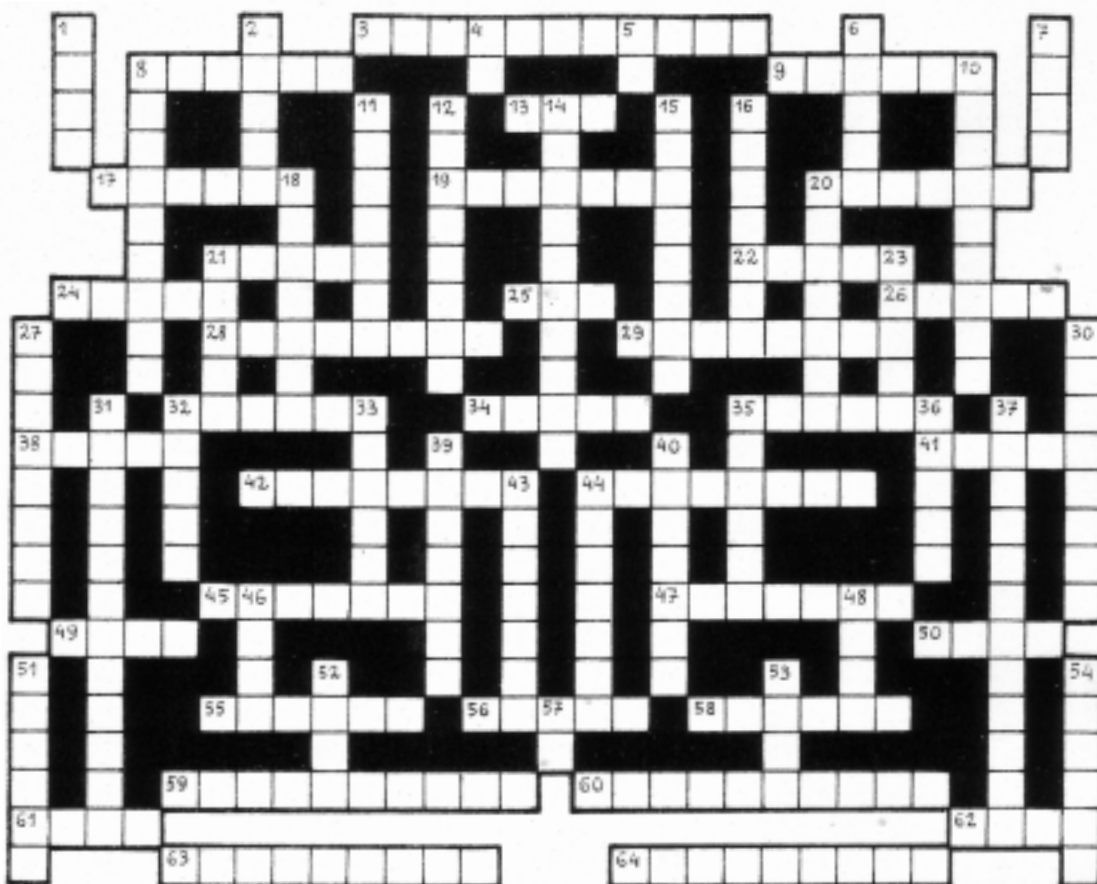
(E.Vēciņa)

Mīļi sveicam **Aneli Loginu**
80.dzimšanas dienā! Mēs Tevi ļoti mīlam un
novēlam veselību, laimi, Dieva svētību
turpmākajos gados.
Bērni, mazbērni, mazmazbērni

Krustvārdu mīkla

Krustvārdu mīklu risinātāji, kuri pareizi atrisinājuši mīklu, ik mēnesi pretendē uz pārsteiguma balvu.
Atbildes gaidām līdz 25.jūnijam.

Sastādīja G.Gruziņa

Maija mīklu atrisināja: D.Zelča, J.Zālītis (Krišjāņu pagasts), Z.Pulča, J.Pošeika, S.Sirmā, M.Paidere (Balvi), I.Svilāne (Lazdukalna pagasts), O.Zelča, B.Ķīse, A.Mičule (Tilža), I.Homko (Medņeva), A.Vicupa (Vectilža).

Par maija krustvārdu mīklas atrisināšanu balvu saņem I.SVILĀNE no Lazdukalna. Pēc balvas griezties redakcijā.

Iepirkums

Valsts akciju sabiedrība "Latvijas Pasts" rīko
iepirkuma procedūru par malkas iegādi

Iepirkuma priekšmets: malkas iegāde VAS "Latvijas Pasts" pasta pakalpojumu sniegšanas vietām Latvijas teritorijā

Līguma termiņš: 1 gads

Piedāvājuma iesniegšanas termiņš: 2018.gada 18.jūnijs plkst.10.00

Piedāvājumu iesniegšanas vieta: VAS "Latvijas Pasts", Ziemeļu iela 10, Lidosta "Rīga", Mārupes novads

Iepirkuma dokumentācija: iepirkuma procedūru reglamentē nolikums. Nolikumu var saņemt, sazinoties ar VAS "Latvijas Pasts" kontaktpersonu Kristīni Medni, tālrunis 67608390, 26510106, e-pasta adrese: kristine.medne@pasts.lv.

Atceries!

Jūnijā ir ne tikai

Jāni, bet arī pusgada abonēšana!

Vai abonēji

Aduguni?

Uzvelc tautastērpu!

Krustvārdu mīkla jūnijā

Horizontāli: 3. Viens no vecākajiem latviešu etnogrāfiskā raksta elementiem. 8. Grezns galvasauts Alsungā. 9. Viens no vecākajiem apģērba gabaliem. 13. Ūdenstilpne, pieminēta tautasdziesmās par apģērba mazgāšanu, velēšanu. 17. Saimniecības ēka, kur glabāja arī apģērbus. 19. Īpaši gari vīriešu svārki; sievietes, vīriešu mēteji Latgalē. 20. Mākslinieks, izdevuma "Latvju raksti" veidotājs. 21. Etnogrāfs, aprakstījis, zīmējis latviešu zemnieku iedzīvi, apģērbus 18.gs. beigās. 22. Sievu cepures. 24. Spīguļo, zaigo. 25. VI Vispārējo Dziesmu svētku Apģērba komisijas vienīgā sieviete – Latvju sieviešu nacionālās līgas locekle, rokdarbiece. 26. Apģērba darināšanai senāk audzēja... 28. Gari vīriešu svārki kāzām. 29. Galvas rota meitām Vidzemē. 32. 1938.g. pirmo reizi tika rekonstruēta Abrenes baltā tērpa ... 34. Tautastērpa sastāvdaļa, kas raksturoja valkātājas turīgumu. 35. Apģērba sastāvdaļa, ko izmantoja arī dažādos rituālos. 38. Senāk pēc apģērba varēja noteikt iedzīvotāju ... 41. Mājlopi, kurus audzēja vilnas ieguvei. 42. Rakstnieks, pirmais pievērsa uzmanību zemnieku seno svētku tērpu atšķirībai Vidzemes dažādu draudžu teritorijā. 44. Rakstains joslas krekla uzpleciem. 45. Kultūrvēsturisks novads, kuram raksturīgas baltas neizrakstītas villaines. 47. Vienīgais novads Kurzemē, kur sien austu jostu. 49. Līgavas manta, ko ved uz jaunā vīra mājām. 50. Sedz. 55. Pagasts A-Kurzemē, kurā valkāja vismazākā villaine. 56. Kukaiņi, ar kuriem salīdzinātas čaklas, strādīgas meitas. 58. Filca platmales vīriešiem svētkos. 59. 7.-13.gs. sieviešu tērpa raksturīgas sastāvdaļas. 60. Saktu veids 7.-13.gs. 61. Līgavas radniecība, kurai kāzās senāk atdeva līgavas vainagu. 62. Dūriena veids etnogrāfiskajā rakstā. 63. 1931.g. VII Vispārējos Dziesmu svētkos pirmajā tautastērpu skatē īpaša balva tika piešķirta Izoldei Gailītis par ... tipa tautastērpu. 64. Latviešu etnogrāfiskā raksta elements (dēvē par karavīru sagatavotāju).

Vertikāli: 1. Novads, kuram raksturīgi koši sarkani brunči. 2. Skaisti. 4. Nolieguma partikula. 5. Saikļa vārds. 6. Meitu vainaga pamata krāsa Piebalgā. 7. Jostu veids; tās bija ļoti dārgas, valkāja tikai bagāti saimnieki. 8. Novads, kuram raksturīgas unikālas, sarežģītiem maiņu rakstiem austas jostas. 10. Metāla jostas. 11. Plecu sega, ko vasarā sedza villaines vietā. 12. Etnogrāfiska raksta elements, Rīta zvaigzne. 14. Tautastērpa sastāvdaļa, ko Kurzemē pie svētku tērpa nekad nevelk. 15. Vīriešu linu bikses Z-Latgalē. 16. 1882.g. Jūlija Pūrta izveidotajam korim tika izgatavoti īpaši latviski tērpi dalībai Krievijas mākslas amatniecības izstādei; nosauciet pilsētu, kurā izstāde notika. 18. Linu brunči Latgalē. 20. Ieraksti tautasdziesmā trūkstošo vārdu: "Brāļi mani, brukulaiņi, ... sienu plāva; Es, māsiņa, kurpītēs; Launadziņa nesēja." 21. Brunču apakšmalā piešūtais celu apauds. 23. Zinātņu doktore, vairāku nozīmīgu pētījumu (sākot ar 20.gs. 50.gadiem līdz mūsdienām) autore. 27. Villaini rotājošs elements. 30. Tautas daiļamata meistare, tautas tērpu centra "Senā klēts" dibinātāja, vadītāja. 31. Izšuvuma dūriena veids. 32. Etnogrāfiskā raksta elements (auglības simbols). 33. Jostas veids. 35. 1998.g. XXII Vispārējo latviešu Dziesmu un XI Deju svētku tautastērpu skatē deju kolektīvu grupā pirmo vietu ieguva deju kopa ... 36. Etnogrāfiskā raksta elements, visvairāk izmantots villaiņu rakstos. 37. 1896.g. Rīgā Viskrievijas arheoloģiskā kongresa laikā bija izveidota pirmā Latviešu ... izstāde, kurā varēja apskatīt tradicionālā tautastērpa daļas. 39. Baltais ņieburs. 40. Kultūrvēsturisks novads, kurā brunči atšķiras no pārējo novadu brunčiem ar ziedainām vai galdainām svītrām. 43. Paraugi. 44. Auklu vīzes Z-Latgalē. 46. Ieraksti tautasdziesmā trūkstošo vārdu: "Balti, balti ... zied; Vēl jo balti ābelīte; Balta, balta mātesmeita; Vēl jo balta sērdienīte." 48. Svētku jeb ... apģērbs. 51. Ieaustas sarkanās svītras krekla piedurkņu augšdaļa. 52. Balvu vainaga pamata krāsa. 53. Viens no Balvu pašdarbības kolektīviem, kuram izgatavots Abrenes baltais tērps. 54. Ieraksti tautasdziesmā iztrūkstošo vārdu: "Es adiju raibus ...; Bērziņā lūkojot." 57. Šajā vietā.

Maija mīklas atrisinājums

Horizontāli: 2. Skābeklis. 6. Šūnakmens. 12. Kauslapas. 13. Purvmirte. 15. Garauši. 16. Māls. 17. Acot. 19. Odi. 21. Donis. 22. Apse. 24. Apogi. 29. Suniši. 30. Lapas. 31. Vjadas. 36. Virpuļotājvaboles. 37. Oši. 38. Oļi. 39. Īves. 40. Vēri. 45. Alteja. 46. Egljāva. 47. Tek. 48. Mellene. 49. Ala. 54. Zidītāji. 57. Burzavas. 58. Stiglovas. 59. Gruzdozas.

Vertikāli: 1. Asari. 2. Sikspārnis. 3. Āmulis. 4. Eglīte. 5. Lapegles. 7. Narcises. 8. Kamene. 9. Eiropa. 10. Speleologs. 11. Varde. 14. Lazda. 18. Ūdrs. 20. Vija. 25. Vīgriezes. 26. Naktsvijole. 27. Maijpuķītes. 28. Kailsēklis. 32. Lūši. 33. Plāva. 34. Salas. 35. Cāji. 41. Mikoriza. 42. Baltezers. 43. Damaksnis. 44. Baravika. 50. Tirīgi. 50. Vāc. 52. Ēra. 53. Laiivot. 55. Ievas. 56. Upe. 57. Bebrs.

Konkursus sagatavoja E.Gabranovs

Lasītājs jautā

“Vai autovadītājam jāgaida, līdz gājējs pāreju šķērsos pilnībā?”

Iepriekšējos laikraksta “Vaduguns” numuros rakstījām par ceļu satiksmes noteikumiem, kas aktuāli gan velosipēdistiem (īpaši šobrīd, kad vasaras mēnešos velosipēdisti aktīvi piedalās satiksmē), gan autovadītājiem un gājējiem, kuri pilsētas ielās šķērso gājēju pārejas.

Satiksmes noteikumi, kas attiecas uz gājēju pārejas šķērsošanu, vēlreiz aktualizējās pēc 17.maijā notikušā ceļu satiksmes negadījuma Balvos, Partizānu ielā, pretī Balvu pamatskolai, kad automašīnas vadītāja uzbrauca bērnam, kurš gājēju pāreju šķērsoja ar velosipēdu. Savukārt aizvadītajās dienās ar redakciju sazinājās kāds autovadītājs, kurš vēlreiz vēlējas saņemt atbildi uz jautājumu, kas saistīts ar gājēju pāreju šķērsošanu. Vīrietis, kuram ir teju 30 gadu autovadītāja stāžs, jautā, kā tad isti ir, proti, vai autovadītājam, piebraucot pie gājēju pārejas, jāgaida, līdz gājējs pāreju šķērsos pilnībā – no vienas ceļa puses līdz otrai? “Sarunās ar citiem autovadītājiem esmu pārliecinājies, ka neviens tā isti atbildi uz šo jautājumu nezina – kāds saka vienu, pārējie apgalvo pavisam kaut ko citu. Turklāt, pilnībā nepārzinot noteikumus, var gadīties tos neapzināti pārkāpt un iedzīvoties naudas sodā,” spriež autovadītājs.

Autoskolas pasniedzējs ANDRIS VIŠŅAKOVS atgādina ceļu satiksmes noteikumos rakstīto. Proti, transportlīdzekļa vadītājam, tuvojoties neregulējamai gājēju pārejai, jāsamazina braukšanas ātrums vai jāaptur transportlīdzeklis pirms gājēju pārejas, lai dotu ceļu gājējiem, kas šķērso brauktuvi pa gājēju pāreju vai iziet uz tās. Savukārt pašiem gājējiem pirms brauktuves šķērsošanas pa gājēju pāreju vietās, kur satiksme netiek regulēta, jānovērtē attālums līdz transportlīdzekļiem, kas

Foto - A.Ločmelis

Lasītājas novērojums. Pagājušajā nedēļā kāda Balvu pilsētas iedzīvotāja arī novēroja sekojošu situāciju: pie attēlā redzamās gājēju pārejas Balvos, Ezera ielā, pretī Balvu Valsts ģimnāzijai, stāvēja kāds bērns. Viņš acimredzami vēlējās šķērsot gājēju pāreju, tomēr vairāki autovadītāji neapstājās un mazajam gājējam nedeva iespēju to šķērsot. Lasītāja spriež (to novērojis arī laikraksts “Vaduguns”), ka transportlīdzekļu vadītāji ievēro ceļu satiksmes noteikumus un dod priekšroku gājējiem, kur gājēju pārejas ierīkotas ceļa posmos ar krietni lielāku satiksmes intensitāti. Piemēram, vietās, kur gājēju pārejas ierīkotas Bērzpils ielā (netālu no lielveikala “Maxima” un pie veikala “Narvesen”) un Brīvības ielā (pie veikala “Supernetto” un “Tik-Tak”). Savukārt minētā gājēju pāreja Ezera ielā atrodas vietā, kur satiksme nav tik ļoti intensīva, arī gājēju ir krietni mazāk. Sieviete spriež, ka, iespējams, tas arī ir iemesls, kādēļ autovadītāji atļaujas pārkāpt noteikumus un mazāk aizdomājas par satiksmes drošību. Protams, tas autovadītājus neatbrīvo no atbildības. Tādēļ atgādinām, ka ceļu satiksmes noteikumi ir vienādi jebkurā pilsētas vietā – neatkarīgi no tā, kur konkrēti gājēju pāreja atrodas.

tuvojas, kā arī jānovērtē to braukšanas ātrums un jāpārliecinās par drošību. Kas attiecas uz lasītāja jautājumu, A.Višņakovs stāsta, ka autovadītājs var šķērsot gājēju pāreju brīdī, kad gājējs nonācis līdz ceļa vidum: “Autovadītājam nav jāgaida, kamēr gājējs būs nonācis jau ceļa otrajā pusē un pilnībā šķērsojis gājēju pāreju. Protams, ikvienam ceļu satiksmes dalībniekam jānovērtē konkrētā situācija ceļu satiksmē un jāpieņem attiecīgs lēmums, kas ir drošs un neradītu bīstamību,” skaidro A.Višņakovs.

Kas attiecas uz neredzīgiem gājējiem, kuri rāda signālu ar baltu spieķi, ceļu satiksmes noteikumi paredz, ka transportlīdzekļa vadītājiem viņi jāpalaiz

jebkurā gadījumā (arī ārpus gājēju pārejām).

Par ceļa nedošanu gājējiem vai transportlīdzekļu vadītājiem, kuriem ir priekšroka, uzliek naudas sodu velosipēda un mopēda vadītājam no 7 līdz 30 eiro, bet cita transportlīdzekļa vadītājam - no 15 līdz 70 eiro. Savukārt, ja šāds pārkāpums veikts, gājējam atrodies uz regulētas gājēju pārejas, šoferim jāatbild arī par luksofora aizliedzošā signāla neievērošanu. Par šādu pārkāpumu automašīnas vadītājam var piemērot naudas sodu no 30 līdz 140 eiro.

Re, kā!

Vairāki ugunsgrēki ar atkritumu degšanu

Pagājušajā nedēļā Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienests (VUGD) saņēma izsaukumus uz Balvu pilsētu, Viļakas un Rugāju novadiem, kur dega atkritumi.

31.maijā pulksten 15.59 ugunsdzēsēji glābēja saņēma izsaukumu uz Balviem, Raiņa ielu, kur dega atkritumi 1m² platībā.

1.jūnijā pulksten 16.03 VUGD devās uz Viļakas novada Vecumu pagastu, kur 250 m² platībā dega gan atkritumi, gan sausā zāle.

Savukārt 2.jūnijā ugunsgrēks izcēlās kādā divstāvu neapdzīvotā daudzdzīvokļu ēkā Rugāju pagastā. Ugunsdzēsēji glābēja izsaukumu uz šo ugunsgrēku saņēma no rīta – pulksten 7.59. Ierodoties notikuma vietā konstatēts, ka ēkas pirmajā stāvā deg atkritumi 6 m² platībā, bet otrajā stāvā – grīda, arī aptuveni 6 m² platībā. Visos minētajos ugunsgrēkos to iespējamais iemesls bija neuzmanīga rīcība ar uguni.

Foto - no personīgā arhīva

Attēlam ir ilustratīva nozīme un tajā redzamais nav saistīts ar rakstā minētajiem ugunsgrēkiem.

Jāpiebilst, ka šogad visā Latvijā ugunsgrēkos gājuši bojā 34 cilvēki, bet no ūdenstilpnēm izcelti 44 noslikti cilvēki.

Re, kā!

Treileris Brāļu kapos

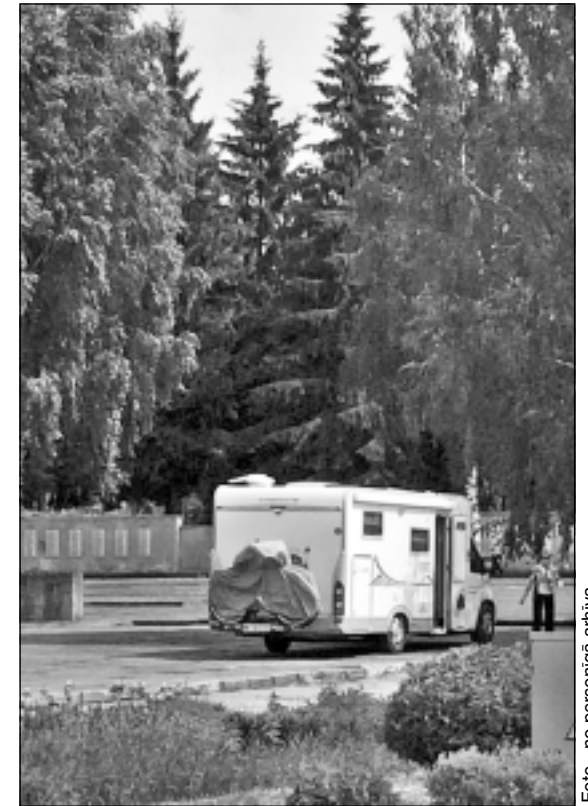

Foto - no personīgā arhīva

Vakar kāds laikraksta “Vaduguns” lasītājs pamanīja, fotomirklī iemūžināja un redakcijai atsūtīja foto, kur redzams neierasts skats Brāļu kapu memoriālajā ansambli.

“Bija aptuveni pulksten 13, kad, pastaigājoties netālu gar Brāļu kapiem, pamanīju, ka teritorijā noparkots treileris. Protams, no malas tas izskatījās diezgan jocīgi. Nodomāju, vai tad tiešām kāds šajā vietā nolēmis nobāzēties, varbūt pat pārnakšņot? Pēc brīža ieradās arī Balvu novada pašvaldības policija,” redakcijai adresētā vēstulē rakstīja lasītājs.

Izrādās, treilera īpašnieki nebija nomaldījušies Latvijas ceļotāji, bet, kā informēja Balvu novada pašvaldības policija, Vācijas pilsoņi. Pēc neilga brīža situācija bija atrisināta. Policijas darbinieki, ierodoties notikuma vietā, informēja ārzemniekus, ka viņi noparkojušies vietā, kur atrodas memoriālais ansamblis. Vācijas pilsoņi devās prom. Gadās arī tā!

Meklējam atbildi

Kad pabeigs ceļa remontu uz Rēzekni?

Daļa mūspuses iedzīvotāju regulāri mēro ceļu uz Rēzekni. Kā zināms, pirms gada autoceļā Rēzekne-Gulbene uzsāka remontdarbus. Kāda ir šī brīža aktuālākā informācija par remontdarbiem?

“Latvijas Valsts ceļi” informē, ka vakar pēc tehnoloģiskā pārtraukuma atsākās būvdarbi uz reģionālā autoceļa Rēzekne-Gulbene (P36) posmā no Dricāniem līdz tiltam pār Ičas upi (pie Balvu novada Bērzpils). 18 kilometrus garajā posmā no Dricāniem līdz tiltam pāri Ičas upei pērn uzsāka seguma atjaunošanu un šogad uzklās asfalta virskārtu. Pabeigt darbus plānots līdz jūnijā beigām. Asfaltēšanas darbu laikā šajā posmā noteiks ātruma ierobežojumus 50 un 70 km/h, kā arī paredzēts viens luksoforu posms. Paredzamais remontdarbu posma šķērsošanas laiks ir 25 minūtes. Darbus veic SIA “YIT Infra Latvija”, to līgumcena ir 3,1 miljons eiro (ar PVN), darbus finansē no valsts budžeta.

Savukārt no Rēzeknes apļa līdz Audriņiem (3,98.-12,25.km) būvdarbus uzsāka pagājušajā pavasarī, kurus plānots pabeigt līdz septembrim. Visā posmā būs pārbūvēti ceļa pamati un ieklātas divas asfalta kārtas. Šos darbus veic SIA “Ceļi un tilti”, līgumcena - 6,28 miljoni eiro (ar PVN) ar ERAF līdzfinansējumu. Tāpat maijā vidū sākās ceļa pārbūves darbi nākamajam posmam – no Audriņiem līdz Dricāniem (12,25.-20,90.km). Būvdarbi paredz jaunu ceļa pamatu izbūvi un divas jaunas asfalta kārtas. Šajā posmā sakārtos caurtekas, elektropārejas un veiks citus ceļa apdares darbus. Šo ceļa posmu pārbūvē SIA “YIT Infra Latvija”, darbu līgumcena ir 5,69 miljoni eiro (ar PVN) ar ERAF līdzfinansējumu. Posma pārbūvi paredzēts pabeigt nākamvasar.

Lappusi sagatavoja A.Ločmelis

Vakances

VIĻAKAS NOVADA DOME

Reģistrācijas numurs 90009115618

izsludina atklātu konkursu uz

Viļakas novada Bērnu un jaunatnes sporta skolas direktora amatu

Prasības pretendentiem:

- izglītība atbilst Izglītības likumā un Ministru kabineta noteikumos par pedagogiem nepieciešamo izglītību un profesionālo kvalifikāciju un profesionālās pilnveides kārtību noteiktajām prasībām;

- vismaz triju gadu darba pieredze izglītības jomā vai izglītības vadības darbā;

- valsts valodas prasmes augstākajā līmenī atbilstoši Valsts valodas likuma prasībām un vismaz vienas Eiropas Savienības oficiālās valodas prasmes profesionālajai darbībai nepieciešamajā apjomā;

- izglītības iestādes darbību reglamentējošo normatīvo aktu pārziņāšana;

- prasmes darbā ar datoru (MS Office programmas).

Iesniedzamie dokumenti:

- pieteikums;

- nolikuma prasībām atbilstošu izglītības dokumentu kopijas;

- dzīves un darba apraksts (CV)

- motivācijas vēstule;

- iestādes attīstības redzējums;

- pretendenti var iesniegt amata pienākumu izpildei atbilstošu papildus apmācību apliecināšanu un svešvalodu apguves apliecināšanu dokumentu kopijas.

Konkursa pieteikums iesniedzams

- pa pastu ierakstītā pasta sūtījumā (pēdējais pasta zīmoga datums **2018.gada 26.jūnijs**) Viļakas novada domei, Abrenes iela 26, Viļaka, Viļakas nov., LV – 4583;

- elektroniski uz e-pastu: dome@vilaka.lv, dokumentus parakstot ar drošu elektronisko parakstu un laika zīmogu;

- personīgi aizlīmētā aploksnē Viļakas novada domes Lietvedības, komunikācijas un informācijas nodaļā, 203.kabinētā: darba dienās no plkst. 8.30 līdz plkst. 17.00, uz aplokšnes jābūt norādei "Atklātam konkursam uz Viļakas novada Bērnu un jaunatnes sporta skolas direktora amatu".

Konkursa nolikums pieejams Viļakas novada domes mājaslapā: www.vilaka.lv, sadaļā "Vakances".

BALVU NOVADA PAŠVALDĪBA

Reģ.Nr.90009115622

izsludina atklātu konkursu uz

uzņēmējdarbības atbalsta speciālista amatu

Prasības pretendentiem (-ēm):

- akadēmiskā izglītība vai otrā līmeņa profesionālā augstākā izglītība;

- darba pieredze uzņēmējdarbības jomā vismaz 2 gadi;

- vēlama darba pieredze projektu izstrādē un vadībā;

- valsts valodas zināšanas augstākajā līmenī atbilstoši Valsts valodas likuma prasībām;

- angļu valodas zināšanas profesionālajai darbībai nepieciešamajā apjomā;

- labas komunikācijas un sadarbības prasmes;

- prasme plānot un patstāvīgi organizēt darbu;

- iemaņas lietvedībā;

- ir transportlīdzekļa vadītāja apliecība (B kategorija).

Pretendentiem (-ēm) jāiesniedz šādi dokumenti:

- motivēta pieteikuma vēstule;

- dzīves un darba gaitu apraksts (CV);

- izglītību un kvalifikāciju apliecināšanu dokumentu kopijas;

- valsts valodas prasmes apliecināšanu dokumentu (ja nepieciešams) kopijas;

- transportlīdzekļa vadītāja apliecības kopija;

- citus dokumentus, kas apliecina pretendētā izvirzīto prasību izpildi;

- pretendenta sagatavota koncepcija uzņēmējdarbības un tūrisma jomas attīstības veicināšanai (līdz 2 A4 formāta lapām datorrakstā).

Ar konkursa nolikumu var iepazīties Balvu novada pašvaldības mājaslapā www.balvi.lv. Dokumenti amata pretendentiem jāiesniedz līdz **2018.gada 15.jūnija plkst.15.00** slēgtā aploksnē, uz kuras norāda "Konkursam uz uzņēmējdarbības atbalsta speciālista amatu". Dokumentus var iesniegt personīgi Balvu novada pašvaldībā, Bērziņu ielā 1A, Balvos, LV-4501 pieņemamajā istabā (2.stāvā, 28.kabinētā), vai sūtīt pa pastu, vai elektroniski uz pašvaldības oficiālo e-pasta adresi: dome@balvi.lv (parakstītu ar drošu elektronisko parakstu), attiecīgi norādot, ka tas ir pieteikums "Konkursam uz uzņēmējdarbības atbalsta speciālista amatu". Tālruni uzzinām par konkursa nolikumu 64522468 vai 26196412.

Kur mācīties?

Lauku skolā iespējas tādas pašas kā pilsētā

Rankā, Gulbenes novadā, kopš 50-tajiem gadiem darbojas profesionālās izglītības skola, kas sākotnēji specializējās jauno mežkopības speciālistu sagatavošanā. Nu jau trešo gadu Rankas profesionālā vidusskola nes Valmieras tehnikuma teritoriālās stuktūrvienības vārdu.

Kā ir mācīties Rankā? Stāsta ilggadējais skolas vadītājs Miķelis Kučinskis: "Pēdējos gados fokusējamies uz trīs izglītības virzieniem – mežsaimniecības tehnika, koka izstrādājumu izgatavošana un ēdināšanas pakalpojumi. Priece tas, ka, piesaistot Eiropas Savienības fondu līdzekļus, varam pilnveidot mācību vidi, remontēt kabinetus, iegādāties iekārtas un aprīkojumu. Līdz jaunam mācību gadam tiks nopirkta vairāk nekā 10 jaunas kokapstrādes iekārtas un mežizstrādes tehnika, līdz ar to jauniešu praktiskās apmācības notiks mūsdienīgu uzņēmumu līmenī."

Prakse ir neatņemama profesionālās izglītības sastāvdaļa. Ik gadu audzēkņiem tiek piedāvātas iespējas praktizēties nozares uzņēmumos Latvijā, kā arī, izmantojot Erasmus+ programmas finansējumu, doties praksē uz ārzemēm. Pirmās skolēnu grupas devās uz Slovākiju un Itāliju, bet pērn - uz Portugāli un Dāniju.

Pagājušajā vasarā seši topošie būvizstrādājumu galdnieki no Valmieras tehnikuma teritoriālās struktūrvienības Rankā devās uz Lisabonas reģionā esošo Montijo. Puišiem šī bija pirmā darba pieredze tik tālu prom no mājām un ierastās vides, tās laikā gūtas gan jaunas zināšanas un prasmes, gan dažādi kultūras iespaidi.

Jaunieši atzīst, ka darba specifika Portugālē ir atšķirīga, un tieši tas ir viens no galvenajiem aspektiem, kas jāva pusotru mēnesi ilgajai praksei paskriet gluži nemanot. "Man patika, ka darbā varējām strādāt uz visām rūpnīcas iekārtām. Pirmajās dienās sarežģītos uzdevumus kolēģi vēl neuzticēja, bet drīz saprata, ka mēs visu ātri apgūstam, un tad sākās īstais darbs – zāģēšana, frēzēšana, slīpēšana, laminēšana, materiālu apstrāde krāsošanas kamerā un citi uzdevumi," stāsta jaunais būvizstrādājumu galdnieks Andris Rižis.

Savukārt topošie ēdināšanas speciālisti devās uz Dāniju, kur praktizējās Zēlandes biznesa koledžā. Šī skola specializējas gaļas pārstrādē, tajā tiek apgūts pilns pārtikas ražošanas cikls, sākot no cūku kaušanas un noslēdzot ar gatavās produkcijas tirdzniecību skolas veikalā. Mācību prakse tiek pilnībā finansēta no Erasmus+ programmas budžeta. Projekta "Audzēkņu un pasniedzēju kompetences paaugstināšana starptautiskā vidē" Nr.2016-1-LV01-KA116-022446 mērķis ir Valmieras tehnikuma audzēkņu profesionālo iemaņu paaugstināšana starptautiskā vidē.

"Labas prakses vieta nodrošina iemaņu iegūšanu un prasmju nostiprināšanu," uzsvēr Miķelis Kučinskis. To atbilstošā līmenī nodrošina arī vietējie uzņēmumi, tomēr vēlamies, lai jauniešiem, arī mācoties laukos, būtu iespēja iegūt pasaules pieredzi."

Nākamajā mācību gadā tehnikums iecerējis uzsākt sadarbību arī ar uzņēmumiem Vācijā. Vairāk par mācību iespējām Rankā lasiet www.valmierastehnikums.lv.

*Apmaksāts

Veiksmes prognoze

5.jūnijs. 'Čika' laika priekšpusdienā līdz plkst. 13.53 daudziem tiks veikta korekcija savos šodienas plānos, tāpēc svarīgāko darbu veikšanu iesaku atlikt uz pēcpusdienu. Cilvēki būs atsaucīgi. Tieši tādēļ gan kolektīva sapulces, gan lietišķas pārrunas, gan draugu tustiņi, gan hromatiski randiņi šodien var sniegt gandarījumu vai nu naudā, vai graudā, vai baudā. Čakli rosoties, neaizmirstiet uzvilkt ērtus apavus, jo šodien uzberzt sāpīgu tūlznū uz pēdām būs vieglāk par vieglu.

6.jūnijs. Sentimentālajā trešdienā tā vien vilks uz sapņošanu un fantāzijas. Un tādā noskaņojumā, protams, nav prātīgi uzsākt ko nopietnu. Radīt ko vērtīgu profesionālajā jomā šodien varēs tikai radošo profesiju pārstāvji: mūziķi, rakstnieki, mākslinieki un žurnālisti. Ja pieder pie šiem, tad tik uz priekšu, uz jaunām virsotnēm! Pārējo arodu meistariem jācenšas nelidināties mākoņos, turēties pie zemes un veikt savus ikdienas pienākumus.

7.jūnijs. Atkal 'čika' kungs pārbaudīs mūsu pacietību no plkst. 9.35 līdz 24.00, tāpēc uzsākt ko grandiozu būtu neprāts. Tāpat jābūt gataviem steigties palīgā pie plīšanas, lūšanas, speršanas, degšanas un sliķšanas gadījumiem. Vārdu sakot, sargā sevi pats, tad Dievs tevi sargās. Joprojām vājās vietas būs nervu sistēma, kāju pēdas un pirksti. Tāpat alkoholam un citiem aizdomīgiem šķidrumiem sakām: "Nē!" Tu taču negribi saindēties.

8.jūnijs. Šinī piektdienā aizmirsti par citu problēmām un beidzot padomā par sevi. Un neņem galvā kolēģu, radu vai draugu apgalvojumus, ka esi kļuvis (-usi) par egoistu (-i). Kas cels kaķim asti, ja ne pats! Tāpēc paslavē sevi, ja citi to nedara, palutini sevi ar ko garšīgu vai nopērc sev kādu nieku: vienalga - copei vai skaistumkopšanai. Un atceries, ja tu mīlēsi sevi, tad arī citi tevi mīlēs.

Pareģe Ilga

* Veiksmes un laika ziņu prognozi lasiet arī vaduguns.lv, tālr. 29365609

Laika zīmes

Kāds laiks šogad varētu būt jūnijā?

Šopavasars saulainais un siltais maijs pieteica sevi ar siltu un sausu vasaru. Pavasara pēdējais mēnesis maijs, atbilstoši janvārim, bija sausāks un siltāks nekā parasti. Sekojot tālāk, tas norāda uz to, ka kopumā vasara būs silta, saulaina un vasaras pirmā puse lielākoties sausa. Pārsvārā uz sausu vasaras pirmo pusi norāda gan ziema, dienas janvāra vidū (13., 14. un 15.janvāris), gan bērzi, kas pavasarī saplauka agrāk par alksni. Sals februāra beigās un martā kopumā norāda uz saulainu vasaru. Tāpat arī laika apstākļi 25., 28.janvārī un 2. martā, Jevdokijā (14.marts) un Jurģi (23.aprīlis) liecina par to, ka vasara būs silta, nereti karsta, kam sekos stipras pērķona lietussgāzes.

Jauku līgošanu sagaidot, VILIS BUKŠS

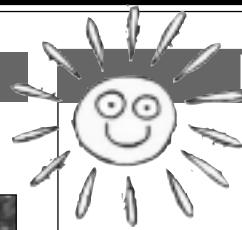
Atbilstoši ziemas pirmajam mēnesim decembrim un laika zīmēm nozīmīgās dienās martā, jūnijs temperatūru ziņā rādās būt tuvu normai, bet drusciņ siltāks un sausāks nekā parasti. Jūnija pirmajā pusē bieži saulains un mēreni silts. Nokrišņi īslaicīgi, bet reizēm pērķona lietussgāzes var atnest stiprus nokrišņus un tostarp arī krusu. Skaidrās naktis, iepūšot ziemeļu puses vējiem, laikā līdz Rudzu zieda dienai (12.jūnijs) zemākās vietās iespējamas arī nakts salnas. Jāatgādina, ka šogad rudzi jau zied kopš maija beigām.

Jūnija vidū, laikā ap Vītus dienu (15.jūnijs), kļūs vēsāks. Šajā laikā nokrišņi īslaicīgi, bet pērķona negaisu laikā var būt stipras lietussgāzes un stiprs, brāzmais vējš. Laikā ap Vasaras saulgriežiem (21.jūnijs) temperatūra paaugstināsies, bet iespējamas stipras pērķona lietussgāzes un krusa.

Laiks no Vasaras saulgriežiem (21.jūnijs) līdz Jāņiem (24.jūnijs) un vēlāk - silts, reizēm karsts, ar īslaicīgiem pērķona negaisiem. Līgo dienas vakars un Jāņu nakts pārsvārā bez nokrišņiem, ar mērenu vasaras nakts siltumu. No Jāņiem līdz Pēteriem (29.jūnijs) pārsvārā saulainas, sausas un pat karstas dienas, kad temperatūra var sasniegt +30 un vairāk grādus. Šajā laikā sāksies liepzieds, bet liepzieds jūnijā paredz siltu nākamo ziemu... Vēlāk drusciņ vēsāks un mēneša beigās īslaicīgi, bet nereti stipri nokrišņi un biežāk ducinās pērķons. Temperatūra šajā laikā no +22, līdz +28 grādiem. Kopumā šī gada jūnijs siltāks un sausāks nekā parasti.

Darbi jūnijā

Vasaras sākums 21.jūnijā plkst. 7.24

Ja maijā čakli strādāts, tad jūnijā košumdārzā galvenā rūpe ir skaists zāliens un tīri izravētas puķu un krāšņumaugu dobes.

Košumdārzā

✓ Lai izveidotos biezs, zaļš un skaists zāliens, tas ir jāpļauj. Jāpļauj bieži un regulāri. Ja zāliens laistīts netiek, tad jūnijā to pļauj 1-2 reizes nedēļā, bet, iestājoties ilgstošam sausuma periodam, zālienu, kuru nelaista, pļauj vēl retāk, parasti vakara stundās un atstājot augstāku nenoplauto zelmeni.

✓ Atnākot jūnijam, ir beidzot skaids, kuri augi šo ziemu nav pārcietuši un kurās tukšajās vietās uz jaunām lapiņām vairs nav ko cerēt. Ziemā bojā gājušos augus var aizvietot ar citiem augiem. Tukšajās vietās līdz nākamajam pavasarim var iestādīt vasaras puķes, bet var arī stādīt jaunus augus - ziemcietes un krūmus. Tad stādīšanai izvēlas konteinaugus, kurus var stādīt visu vasaru.

✓ Mēneša sākumā nav par vēlu iestādīt vasaras otrajā pusē ziedošās gumpuķes un sīpolpuķes - dālijas, kannas, gladiolas - un iesēt viengadīgās vasaras puķes ar īsu veģetācijas periodu - klipģerites, kosmejas, saulespuķes, magones. Var sēt divgadīgās un daudzgadīgās puķes nākamajiem gadiem.

✓ Lapām nodzeltējot, laiks izrakt pavasara sīpolpuķes - krokusus, hiacintes, tulpes. Sadalīt un pārstādīt pavasarī ziedošās ziemcietes, piemēram, gaiļbiksītes, primulas, Ārendsa akmeņplauzītes.

✓ Noziedējušajiem ceriņiem un rododendriem izlauz vecās ziedkopas. Rododendrus atkārtoti mēslo ar tiem piemērotu mēslojumu.

✓ Pārbauda augsto ziemcietu stādījumus. Ja nepieciešams, izveido atbalstus peonijām, dārza delfīnijām, lilijām.

✓ Mēslo ziemcietes un košumkrūmus. Papildmēslošanai var izmantot zāļu vai nātru vircu.

✓ Veidojoties ziedpumpuriem, atkārtoti mēslo rozes.

✓ Izgriež noziedējušo ziemcietu un vasaras puķu ziedkopas.

✓ Regulāri izravē nezāles. Ja līdz vasaras saulgriežiem izdodas pāris reizes izravēt visu dārzu, tad jūlijā un augustā viengadīgo nezāļu būs ievērojami mazāk. Daudzgadīgās nezāles no dobēm izceļ ar visu sakņu sistēmu.

✓ Rūpīgi apskati visus augus - krūmus, rozes, ziemcietes un vasaras puķes. Cīņai ar laputīm, gliemežiem un citiem kaitēkļiem vispirms būtu vēlams izmantot dabiskas to ierobežošanas metodes - nolasišanu, mehānisku iznīcināšanu, nekaitīgākos pesticīdus: pret laputīm - ziepju šķīdumus, ķiploku, struteņu un citu augu uzlējumus, Coca- colu; pret skudrām - aso piparu pulveri, pret gliemežiem - sasmalcinātas olu čaumalas u.tml.

✓ Ilgstoši iestājoties sausam un siltam laikam, dārzu laista. Laista reti, bet ilgi un bagātīgi.

Augļu dārzā

✓ Šomēnes galvenā rūpe būs tos nosargāt no kaitēkļiem un slimībām.

✓ Mēslo un laista zemenes un ogulājus.

✓ Visā augļu dārzā retina augļu ražu, atstājot lielākos augļa aizmetņus aptuveni viena sprīža attālumā vienu no otra.

✓ Veic augļu dārza miglošanu pret kaitējiem. Šogad jau lielā skaitā jānogās manītas zāglapsenes, ķiršos - laputis. Miglo ar atbilstošu insekticīdu.

✓ Jaunajiem augļu kociņiem turpina vainagu veidošanu, noliecot augļu zarus.

Sakņu dārzā

✓ Jūnijā, līdz ar vasaras saulgriežiem, beidzas lielais sēšanas un stādīšanas laiks. Savukārt rutku, redīsu un rukolas sēšana atliekama uz vasaras otro pusi, jo karstumā šie dārzeņi ātri izskrien ziedos.

✓ Sakņu dārzā ir sācies lielais ravēšanas un retināšanas laiks.

Siltumnīcā un dārziņš uz balkona

✓ Visiem siltumu mīlošajiem augiem jābūt jau iestādītiem siltumnīcās. Atliek vien augus laistīt, mēslo un rūpēties par tiem atbilstoša mikroklimata nodrošināšanu, vēdinot, sargājot no saules tveices dienās un vēsuma naktīs.

✓ Atsien tomātus un gurķus, tomātiem izlauz pazarītes. No tomātu pazarītēm var veidot uzlējumus, ar ko cīnīties pret kaitēkļiem un slimībām.

✓ Konteinaugus, kas izvietoti uz balkoniem un terasēm, katru dienu laista. Vismaz reizi nedēļā laistīšanas ūdenim pievieno mēslojumu.

✓ Vasaras puķēm katru dienu izkniebj noziedējušos ziedus. Garšaugiem podos - bazilikam, raudenei, timiānam - nokniebj galotnītes, lai tie augtu kuplumā.

Priecēs visu gadu

Mūžzaļie lapu kokaugi

Dārzu ziemā izdaiļo ne tikai skuju koki, bet arī dažādi lapaini krūmi, kas iemanījušies saglabāt lapas arī ziemā, tomēr par to izvēli der padomāt jau pavasarī un vasarā.

Pazīstamākie no mūžzaļajiem lapu kokaugiem ir bukši (*Buxus sempervirens*) jeb suņu mirtes, ko izmanto zemiem, cirptiem dzīvžogiem, mahonijas (*Mahonia aquifolium*), ko stāda grupās un kas veido sakņu atvases un pašas piepilda atvēlēto telpu ar spīdīgām, asām lapām.

Visiem mūžzaļajiem augiem ir vajadzīga auglīga augsnes, kurās ir pietiekami daudz trūdvielu un mitruma, lai augi uz zemi varētu uzņemt tiem vajadzīgo daudzumu ūdens. Īpaši labs risinājums ir augsnes virskārtas mulčēšana 3-5cm slānī. Ja ir sausi rudenī, šos augus nepieciešams papildus saliet, tāpat kā skuju kokus. Agrā ziemas beigu un pavasara saule rada lapu apdegumus, kas bojā auga izskatu, tādēļ vai nu augam jāizvēlas stādīšanas vieta, kas ir pusēnā, ēnā, vai košajā saulē augi jāpiesedz. Der skuju koku zari, režģi, niedru segumi, agrotikli...Daļa mūžzaļo augu ir ar vidēju ziemcietību, tādēļ pavasarī jānovērtē augu veselība un jāveic apgriešana, kas uzlabos auga izskatu un dos iespēju veidot vairāk jaunu dzinumu, kuplāku lapojumu, vairāk ziedu un augļu.

PARASTĀ EFEJA (*Hedera helix*) ir Latvijas savvaļas kultūra, plaši zināma liāna, kas ar piesūcekņiem kāpj pa virsmu uz augšu, dekoratīvām, daivainām lapām, zied reti, augļi indīgi. Pazīstamas ir dažādas šķirnes ar krāsainu lapojumu, taču Latvijas ziemas ir šiem augiem pārbaudījums. Kolhidas efeja (*H.colhica*) ir interesanta ar savu ieapaļo vai niervēda lapu, kas ir lielāka kā parastajai efejai, blīvāk noklāj virsmu.

KAPMIRTE (*Vinca minor*) mūs priecē gan ar spožām lapām,

gan koši ziliem ziediņiem. Plešas uz priekšu ar sakņu atvasēm, ir viegli pavairojama. Sastopamas vairākas šķirnes, kas ir jutīgākas Latvijas klimatā, bet izcili labi iederas apstādījumos. 'Variegata' - raiblapaina forma, piemērota saulainām augšanas vietām, 'Sebastian' - zaļas lapas ar gaišāk zaļām joslām, ir manītas šķirnes ar baltas krāsas ziediem.

D A M M E R A KLINTENE (*Cotoneaster dammerii*) ir klājeniskas formas krūms, kas posmu vietās sakņojas, blīvi noklāj virsmu, zied sīkiem, baltiem ziediņiem un rudenī veido oranžīgas, apaļas ogas, kas ilgi saglabājas pie krūma. Dažādas šķirnes atšķiras ar vainaga formu, lapas formu, izmēru, ziemcietību, taču kopumā līdzīgas pamatsugai.

Mazāk zināmi, bet nozīmīgi stādījumos ir **FORTINA SEGLIŅŠ** (*Euonymus fortunei*), kas ir klājeniskas formas krūms ar tumši zaļām, ieapaļām lapām. Ziemā lapas tonējas zaļi violetas.

PIRAKANTA (*Piracantha coccinea*) ir ērkšķains krūms ar sīkām, spīdīgām lapām, stāvu zarojumu, baltiem ziediem un koši oranžiem augļu ķekariem rudenī.

Dārza darbu kalendārs jūnijā

P	Sk	4	Ū	11	V	18	L	25	Sk
O	St	5		12		19	J	26	St
T		6	Dilstošs mēness 21.32	13	D	20	Augošs mēness 13.51	27	
C		7		14	Z	21		28	M
P	M	8		15	A	22	Sv	29	
S		9		16	Vz	23		30	Ū
Sv	Ū	10		17	L	24	Sk		

▨ -nelabvēlīgs laiks dārza darbiem
 -Lapu dienas
 -Augļu dienas
 -Sakņu dienas
 -Ziedu dienas

Izmantotie materiāli: interneta portāli

Lappusi sagatavoja D.Dimitrijeva

Pērk

Z.s "Strautiņi" iepērk mājlopus.
Samaksa tūlītēja. Labas cenas.
Tālr. 29411033.

IEPĒRK MĀJLOPUS
GALAS PARTNĒRĀCĪBA
-AUGSTAS CENAS
-SAMAKSA TŪLĪTĒJA
-ELEKTRONISKIE SVARI
tel. 27777733
www.galasparstrade.lv

Z/S "Madera" iepērk MĀJLOPUS.
Labas cenas. Samaksa tūlītēja. Tālr. 26563019.

SIA "CĒSU GAĻAS KOMBINĀTS" **PAR AUGSTĀM CENĀM IEPĒRK JAUNLOPUS un LIELLOPUS.**
Tālr. 26185703, 25573447.

SIA "Lauku Miesnieks" **iepērk mājlopus.**
Augstas cenas. Samaksa tūlītēja. Svārī. Tālr. 20207132.

SIA "LATVIJAS GAĻA" **iepērk liellopus, jaunlopus, aitas, zirgus.** Samaksa tūlītēja. Svārī. Tālr. 28761515.

SIA "AK STIGA" par augstām cenām iepērk malku, papīrmalku, zāgļalkus meža pie ceļa. Pērk meža īpašumus, cirsma veic mežizstrādi. Samaksa tūlītēja! Tālr. 29213223 vai 20371384.

Pērk Cirsma, meža īpašumus, izstrādes tiesības, neizpirktus un citādi apgrūtinātus īpašumus. Ātra izvērtēšana. AUGSTAS CENAS. Tūlītēja samaksa. **26563153**

Pērk CIRSMAS, izstrādātus, daļēji izstrādātus mežus. Tālr. 26489727, 27270205.

Pērk mežu ar zemi un cirsma izstrādei. Tālr. 27876697.

Pērk meža īpašumus no 1000 līdz 15000 EUR/ha. Tālr. 25622269.

Pērk cirsma izstrādei. Tālr. 25622269.

Pērk bites. Tālr. 27448194.

Steidzami pērk māju Verpuļevā. Tālr. 22353405.

"Craftwood" PĒRK MEŽA ĪPAŠUMUS visā Latvijā, cena no 1000-10000 Eur/ha. Samaksa darījuma dienā. Atjaunojam taksācijas. Tālr. 26360308.

Pārdod

Pārdod VW Passat, 1.9, 74 kW, 2004.g. decembris. Tālr. 20256145.

Skaldīta malka ar piegādi. 4,5 m³ - EUR 155. Tālr. 29418841.

Pārdod sieviešu velosipēdu Minsk, sporta velosipēdu, 24 ātrumi. Vienošanās cena. Tālr. 28686650.

Pārdod Opel Zafira, minivens, 1.6, benzīns, 2003.g., EUR 1900. Tālr. 26248452.

Pārdod biohumusu - labs mēslojums dārzam visu vasaru. 50 litru maiss - EUR 10. Tālr. 29182207.

Pārdod dārza, kapu soliņus. Tālr. 26575449.

Balvos -7.30; 6., 13., 20.jūnijā broileri, cāji, pilēni, zoslēni, pērļu vistas, titari, jaunputni. Tālr. 29424509.

KATRU PIRMDIENU jauns piedevums. Mazlietoto apģērbu veikals, Tautas 1.

Lidzjutības

*Kā putni aiziet dusēt
Gar vakara debess malu,
Tā aiziet mūsu miļie
Uz kluso mūžības salu.*
Skumju brīdī izsakām lidzjutību **Pēterim, Ainai, Elitai, Mārtiņam, Artim, Andrim,** pavadot pēdējā gaitā brāli, vīru, tēti **JĀNI ZVEJNIĒKU.**
Tiltiņu ģimene

*Man palikuši tavi vārdi,
Man palikusi tava sirds,
Un liekas, ka ikvienā zvaigznē
Vēl tavas acis preti mirdz.*
(M.Jansone)

Mūsu klusa un patiesa lidzjutība **Andrim Zvejniekam un tuviniekiem,** miļo tēti **JĀNI ZVEJNIĒKU** dzimtās zemes kapu kalniņā guldot. Jauniešu deju kolektīvs "Jauda" un vadītāja

*Aiz tevis paliks mājvieta, gudrību krātuve,
Liepa, kas tikumu villaini klāj.
Aiz tevis paliks atmiņas, kas mīlestībā degs
Ar asarām un klusumu, kad dzimtā zeme sēgs.*

Kad acis skumju pilnas... kad brīdis ir tik smags, klusa un patiesa lidzjutība **Ainai un dēliem,** miļo vīru, tēti **JĀNI ZVEJNIĒKU** mūžības ceļā pavadot.
Kolēģes: Gaļina, Anna, Adrija, Velga, Irēna, Gunta, Skaidrīte, Vera

*Tuvs cilvēks neaiziet,
Viņš tikai pārstāj līdzās būt,
Viņš paliek dziļi, dziļi sirdī
Par avotu, kur mūžam spēku smelt.*
(S.Kaldupe)

Skumju brīdī esam kopā ar **Ainu,** vīru **JĀNI ZVEJNIĒKU** kapu kalniņā guldot.
Pirmsskolas grupas "Kripiņiņas" bērni, vecāki, skolotājas, auklīte

*Lūgšim tavai dvēselītei
Debess ceļā mieru gūt,
Lai ar tevi zvaigzņu starā
Varam domās kopā būt.*
(V.Kokle-Livīņa)

Klusa un patiesa lidzjutība **tuviniekiem, JĀNI ZVEJNIĒKU** pārāgrī mūžībā pavadot.
Klasesbiedri no paralēlās klases: Geņa, Inta, Aivars, Arvids, Vaņa, Anita, Aina

*Paņem līdzī saules glāstu,
Ko tev draugu rokas liek,
Lai tev smilšu klēpī dusot,
Mazu brīdī siltāk tiek.*
(P.Priede)

Izsakām patiesu lidzjutību **ģimenei un tuviniekiem, JĀNI ZVEJNIĒKU** mūžībā pavadot.
Kaņķu ģimene

*Paldies tev, tēt, par mūža gadiem,
Par tavu mīlestību, kurā sildīties bij' ļauts.
Caur naktīm zvaigžņotām un rasas rītiem zilgiem
Pie tevis steigties sirds vēl nemiņģi sauks.* (L.Sāgameža-Nāgele)

Klusa un patiesa lidzjutība **klasesbiedram Mārtiņam un pārējiem piederīgajiem,** pavadot tēti **JĀNI ZVEJNIĒKU** mūžības ceļā. Klasesbiedri Bērzpils vidusskolā

*Guldiēt mani saules pusē,
Lai var ziedos sapņi plaukt,
Lai es varu mierīgs dusēt,
Bērzs pie kapa būs mans draugs.*

Izsakām patiesu lidzjutību **sievai Ainai, dēliem Andrim, Artim, Mārtiņam un pārējiem tuviniekiem, JĀNI ZVEJNIĒKU** mūžībā pavadot.
Alda Kindzuļa ģimene

*Tuvs cilvēks neaiziet,
Viņš tikai pārstāj līdzās būt,
Viņš paliek dziļi, dziļi sirdī
Par avotu, kur mūžam spēku smelt.*
(S.Kaldupe)

Izsakām visdziļāko lidzjutību **Andrim Zvejniekam un tuviniekiem, TĒTI** mūžībā pavadot.
VRS VIP Lavošnieku RSN kolektīvs

*Ik diena - jauni ziedēšanas vārdi,
Bet tavi - šodien aizcirtušies ciet.
Mums paliek sirdī tavi saules vārdi
Un mīlestība, kura neaiziet.*
(K.Apškrūma)

Izsakām lidzjutību **sievai Ainai un pārējiem tuviniekiem, JĀNI ZVEJNIĒKU** zemes klēpī guldot.
SIA LLKC Balvu konsultāciju birojs

*Kāpēc ātri aiziet dziesma,
Kāpēc pēkšņi nāve skauj,
Kāpēc gulda zemes klēpī
To, ko darbs un dzīve sauc?*

Izsakām lidzjutību **Andrim Zvejniekam ar ģimeni, TĒTI** mūžībā pavadot.
Bērzpils vidusskolas klasesbiedri

*Lēni mani aizvediet,
Klusi durvis aizveriet,
Mūžam es vairs neatnākšu,
Jūsu durvis neatvērsu.*

Izsakām patiesu lidzjutību **sievai Ainai, māsai Elitai, brālim Pēterim un viņu ģimenēm, JĀNI ZVEJNIĒKU** pavadot smilšu kalniņā.
Lai izskan atvadu zalve.
Balvu zemessardzes veterāni

*Tu aizgāji no manis
Kā vakars aiziet un saules stars.
Vai pasaulē vēl ir tādi zvani,
Kas tevi atpakaļ vēl atsaukt var...*
Skarbajā stundā, kad pārtrūcis dzīvības pavediens miļajam **TĒVAM,** izsakām patiesu lidzjutību **Artim Zvejniekam.**
Klasesbiedri

*No atmiņām paliek tik starojums maigs
Tā kā liedagā saulrieta pēdas,
Turp, kur tu aiziesi, apstāsies laiks,
Norims sāpes, rūpes un bēdas.*
(B.Martuževa)

Mūsu klusa lidzjutība un patiesi mierinājuma vārdi **tuviniekiem, JĀNI ZVEJNIĒKU** pavadot kapu kalniņā.
Jāņa klasesbiedri un audzinātāja Bērzpils vidusskolā

*Tas visskumjākais brīdis, kad mīļa sirds
Uz mūžu mūžiem pārtrūkst un stājas,
Tad zvaigznes pie debesīm asarās mirkst
Un tukšas kā klajums kļūst mājas.*
(A.Vejāns)

Mūsu patiesa un klusa lidzjutība **Ainai Zvejniecei, VĪRU** mūžības ceļā pavadot.
Bērzpils vidusskolas kolektīvs

*Aiz katra paliek dzīve
Un pasacītais vārds,
Bet atmiņas tik dārgās
Sirds ilgi saglabās.
Kad skuju raksts klāj pēdējo ceļu
pāri ziediem birst asaru lāses,
skumju brīdī esam kopā ar **Tevi, Ainu, un bērniem,** pavadot vīru, tēvu **JĀNI ZVEJNIĒKU** pēdējā gaitā.
Iveta, Oskars, Vita, Andris, Anita un Imants*

*Aizgāja tālāk pār laukiem,
Kur rudzus kā gaismu sēja,
Gribēja vārpu līdz paņemt,
Roka noslīga... nevarēja.*
(A.Rancāne)

Izsakām patiesu lidzjutību **Zvejnieku ģimenei, JĀNI** mūžības ceļā pavadot.
Odumiņu, Seņķu ģimenes

*Es tagad aizeju, bet ne jau tālu,
Es aizeju tepat -
Ar citu sauli,
Ar citu zemi parunāt...*
(M.Zviedre)

Skumju un atvadu brīdī izsakām patiesu lidzjutību **Zvejnieku ģimenēm,** guldot **JĀNI ZVEJNIĒKU** kapu kalniņā.
Zemessardzes 31.kājnieku bataljona sargi

Piedāvā darbu

Uzņēmums Balvos aicina darbā AUTOVADĪTĀJU ar E kategoriju, kā arī MEŽIZVEDĒJTRAKTORA OPERATORU.
Tālr. 29226863.

SIA "Auto Kruīzs" aicina darbā AUTOATSLĒDZNIĒKU ar darba pieredzi. Tālr. 26607307, 29112111.

*Tas ir visskumjākais brīdis, kad mīļa sirds
Uz mūžu mūžiem pārtrūkst un stājas,
Tad zvaigznes pie debesīm asarās mirkst
Un tumšas kā klajums kļūst mājas.*
(A.Vejāns)

Skumju un atvadu brīdī klusa un patiesa lidzjutība **Ainai Zvejniecei un dēliem,** vīru, tēvu **JĀNI ZVEJNIĒKU** negaidīti zaudējot.
Bērzpils pagasta pārvalde

*Birst ziedos asaras kā zvaigznes
Jo tavā takā skujas smagi krīt.
Cik grūti iedegt baltu sveci
Un ziedus klāt pār tavu kapu, māt.*
Lai patiesi lidzjutības vārdi ir atbalsts sāpju brīdī **Inārai Keišai un pārējiem tuviniekiem, MĀMIŅU, VECMĀMIŅU, SIEVASMĀTI** mūžībā pavadot.
Zača, Solovjovi, Avotiņa, Jaundžeikari, Eņģi, Kokoreviči

*Trīs saujas vasaras, dzimtenes vasaras.
Dodiet man līdzī, kad šī saule riet.*
(Ā.Elksne)

Izsakām lidzjutību **Elmāram Kutkam, MĀMULIŅU** mūžībā pavadot.
Margarita, Blūmu ģimene

*Skan tava šūpla dziesma krūtīs -
Tā katrā dzīves solī man ir klāt,
Skan priekos, bēdās, kad ir grūti,
Skan sirdī man, ak mīļā, labā māt...*
(A.Krūklis)

Mūsu lidzjutība **Ligitai Liepiņai,** miļo **MĀMIŅU** mūžības ceļā pavadot.
Aiva, Rudīte, Linda

*Tuvs cilvēks neaiziet -
Viņš tikai pārstāj līdzās būt.
Viņš paliek dziļi, dziļi sirdī
Par avotu, kur mūžam spēku smelt.*
(S.Kaldupe)

Kad pa skujām klāto taku mūžībā jāpavada **BRĀLIS,** esam kopā un daļām sāpju smeldzi ar **Larisu.**
Iluta, Medņevas un Viļakas vingrotājas

*Kas smagāks vēl var būt,
Pa dzīves taku ejot,
Kā atdot zemei to,
Kas sirdij tuvs un dārgs...*
Sāpju brīdī esam kopā ar **Jāni Ločmeli un tuviniekiem,** miļo **TĒVU, VECTĒVU** mūžības ceļā pavadot.
Zita, Lucija, Anita, Ināra ar ģimenēm

Vaduguns
INDEXSS 3004
IZNĀK OTRDIENĀS, PIEKTDIENĀS IZDEVĒJS
SIA "BALVU VADUGUNS"
Nodokļu maksātāju apliecības Nr. LV43203002982

REDAKCIJAS ADRESE
TEĀTRA IELĀ 8
BALVOS, LV-4501
NORĒĶINU KONTS
A.S. SEB BANKA
Nr. LV21UNLA0024000467345,
kods UNLALV2X
Publicitāte materiāli ne vienmēr atspoguļo redakcijas viedokli.
Par faktu, skaitļu pareizību, kā arī par sludinājumu tekstiem atbild to autori.

REKLĀMA, SLUDINĀJUMI
D.Dimitrijeva
T. 64507018
26161959
FAKSS - 64522257

REDAKTORS E.GABRANOVŠ - T.64522534, 29360850
ŽURNĀLISTI: S.KARAVOIČIKA - T.64522126
Z.LOGINA, I.ZINKOVSKA - T.64520962
M.SPRUDŽĀNE, I.TUŠINSKA - T.64522260
A.LOČMELIS - T.64520961
KOREKTORE S.GUGĀNE - T.64522126
GRĀMATVEDE S.BĒRZIŅA - T. 64507019
ŠOFERIS A.KIRSANOVŠ - T. 27870730
Tālrunis-autoatbildētājs - 64520961

e-pasts: vaduguns@apollo.lv
mājaslapa: vaduguns.lv
ŽURNĀLISTI - 26555382
Datorsalikums - SIA "Balvu Vaduguns", G.LIELMANIS
Iespiests SIA "Latgales Druka", Rēzeknē, Baznīcas 28
TIRĀŽA - 3150